

MAGYAR Bányászlap

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXIII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1935 MÁJUS 2.

NO. 18. SZÁM.

Gyilkolt a Lewis által kinevezett elnök Illinoisban

A KEMÉNYSZÉN MEZŐK
TOVÁBB VÉREZNEK

Maloney-t meg az új szervezet többi tisztviselőit szabadlára helyezték. - A Supreme Court ítélete esedékes a sztrájk visszahívásának a dolgában. - A Glen Alden hajlandó az emberek egy részét visszavenni, de ezt Lewisék nem akarják engedni. - Tovább folyik a vérengzés, napirenden vannak a bombázások, verekedések és a véres picketelésnek naponta egy csomó áldozata van. - Az új szervezet pert indít egy csomó rendőr és sheriff ellen

A keményszén mezők tovább véreznak és a hadi állapot nem szűnt meg az ünnepek alatt sem.

Valentine bíró ugyan Maloneyt és a többi elfogott tisztviselőt parol alatt szabadlára helyezte, de ez a békés gesztus sem hozta meg a várt békét, mert Lewisék nem békülni, hanem megsemmisíteni akarnak.

Mikor Maloney az egy hónapig elzárt társainak a nevében is kijelentette, hogy a supreme court döntésének — akármilyen lesz az — engedelmeskedni fognak a vezérek, Valentine bíró minden vádlottat szabadlára helyzetett és ezzel folytatták a felső bíróságon a tárgyalást.

Bár a bíróság nem akarta, hogy a kormányzónál történt tanácskozás anyagát belekeverjék a tárgyalásba, — amely afelett folyik, hogy tartozik-e az új szervezet a sztrájkot lefűjni, — az új szervezet ügyvédei világosságot derítettek bizonyos dolgokra.

Elsősorban kitűnt, hogy az új szervezet hajlandó minden tagjával visszatérni a UMW-ba, a hogy azt két hete megirtuk, ha becsületes kerületi választásokat csinálnak, állami felügyelet alatt.

Ebbe természetesen nem egyezhettek a UMW kis és nagy basái, akik tisztességes választást husz év óta nem ismertek azokban a kerületekben.

Azután azt kérték, hogy vegyenek vissza minden sztrájkolót a munkába és hagyják őket békén dolgozni, ahogy két éve dolgoztak, de ez ellen úgy a Glen Alden, mint a UMW basái tiltakoztak.

A Glen Alden azt állította, hogy nemis tudná visszavenni a sztrájkolókat azonnal. De hajlandók lettek volna egyelőre kétezereztől és később többet visszavenni.

A UMW basái azonban kijelentették, hogy nem dolgoznak együtt az új szervezetben levő emberekkel és a tárgyalás ebben az irányban nem tudott tovább haladni.

Nyilvánosságra jutott tehát, hogy Lewisék és Boylanék semmi mással megelégedve nem lesznek, mintha az új szervezet minden tagját kivágják a munkából.

Voltaképpen ez a magatartás idézte fel a sztrájkot is, mikor a UMW tagjai a "button sztrájk" alatt az új szervezet embereit kiverték a munkából.

Amíg ezek a tárgyalások folynak és amíg a supreme court döntése meg nem érkezik, a polgárháború tovább tart.

A bányabárók nagyobb győnyörűségére egymást püfölik a bányászok. Eddig két halottja, számtalan súlyos sebesülte van a véres háborúnak és öten mentek a börtönbe öt-tíz évig terjedhető büntetéssel.

A sheriff arra kérte egyízben a kormányzót, hogy hívja vissza az államszandárokat, mert a rend fenntartását el tudja végezni, de aztán ezt a jelentést visszahívta és egyelőre az államszandárok ott vannak.

Közben ennek dacára a bombázások mindennapi, helyesebben minden éjszai események lettek Luzerne Countyban és minden picketelés összecsapással végződik.

Hanover Townshipban a Buttenwood bányánál, Glen Lyonnál a Wanamie és Alden Mountain bányáknál voltak különösen véres picketelések a múlt héten, mert bár a picketelés békés volt, a sheriffek brutálisan belegázoltak a tömegbe.

Asszonyok, lányok és gyerekek vannak a sérültek közt. A terror másik eszköze az, hogy tömeges letartóztatásokat eszközölnek s bár a nyilván ártatlanul elcsukott embereket egy-két nap alatt szabadon bocsátják, úgy ők, mint hozzátartozóik meg vannak félemlítve.

Az új szervezet most visszaüt rájuk és egy csomó rendőr és sheriffet jelent fel, hogy büntető uton járjanak el ellenük. Azonkívül kártérítési pereket fognak indítani, minden brutális és jogtalan letartóztatási ügyben.

S ahogy annak idején Nero hegedült mosolygva, m'közben az égő Rómát szemlélte, úgy mosolyog Lewis is, aki kijelenti, hogy a szervezet "a szabályoktól nem térhet el" és nem rendelhet el a kormányzó kérésére sem választást.

Annak a Lewisnak van ehhez pofája, aki szabályok nélkül basáskodik négyszázezer ember felett, aki a szabályokat minden olyan kerületben felrugta, ahol rendszeren választott tisztviselők helyett kinevezett basák élkösdnek a bányászok.

CSÖKKEN A KEMÉNYSZÉN
TERMELÉS

Márciusban a keményszén termelése alaposan lecsökkent, sokkal erősebben, mint más években hasonló időszakban.

Februárban 35 perccel több szenet termeltek, tavaly márciusban a termelés 52 százalékkal nagyobb volt.

MOST MÁR
CSAK EZT KÉRJÜK

Hónapokon keresztül kértünk, könyörögtünk, kunyoráltunk, hogy akik hátralékokban vannak az előfizetéssel és akik tudnak valami pénzt küldeni, küldjenek amennyit, amennyit tudnak.

Nem irtuk soha, hogy aki-irtuk pénzt jár, fizessen, nem irtuk soha elő, hogy mit küldjön, sokan csak egy dollárt küldhetnek és azt köszönettel fogadjuk, mert tudjuk, hogy szükség van annak, aki egy dollár mellé levelet ír.

Most már nem is kérünk pénzt ezekben a sorokban. Most már csak azt kérjük, hogy a hátralékosok nézzék meg a hetenként megjelenő "nyugtázási rovatot" és gondolják meg, hogy meddig lehet így fenntartani az újságot. És ha meggondolták, akkor vessenek számot magukkal. Tudjuk, hogy akkor nem kell folyton kérni a pénzt, mert a jóérezsű emberek kérés nélkül is fognak fizetni. Amikor tudnak és amennyit tudnak.

ÚJ SZÉNPIAC

Gummit csinálnak szénből és olajból

A DuPont muníciós gyár vegyi osztálya új módszerekkel kintű gummit készít szénből és olajból és ha szükség lenne rá, korlátlan mennyiségű mesterséges gummit csinálhatnának ebben az országban.

A gummi az egyik nagy fogasztási cikk, ami nem terem az Egyesült Államokban és az egyre növekvő szükségletet tropikus államokból kell beszerezni.

A DuPonték által előállított mesterséges gummi jobb a valóságos és természetes gumminál, de egyelőre az előállítása költségesebb.

Ha azonban például háború vagy drága külföldi áruk esetén tömegtermelésre rendezkednének be, az előállítási költség lecsúszna és nem kerülne többé, mint ma az importált gummi.

Szén van elég az országban, olajunk is van bőven és talán nincs messze az idő, mikor a szenet a fűtéstől majdnem egészen elvonjuk és azt gázzal és villannyal pótoljuk, a szenet pedig értékes termékek gyártására használjuk.

PA. SENÁTUSA A Bányászok ELLEN

Az állam reakciós szenátusa mindent elkövet a bányász-érdekek ellen. - Utjába állnak minden becsületes javaslatnak és a kompánia-üzletek fosztogatásait, meg a szénkozákok garázdálkodásait továbbra is fenntartani kívánják

Bár Pennsylvania polgársága novemberben progresszív demokráta kormányzatot választott, egyelőre nem sokat értek a dolgokkal, mert a szenátus legtöbb tagja nem került választás alá novemberben és még mindig a Mellon-Grundy gang emberei vannak a szenátusban többségben.

Hiába küldi Earle kormányzó a legszebb javaslatokat a két ház elé, hiába szavazzák meg azokat a novemberben választott alsóházban, a szenátorok eddig minden tisztességes törekvést elborkoltak.

Earle kormányzó már több ízben fordult rádióon a polgársághoz, hogy irjanak, üzenjenek a reakciós szenátoroknak, idáig ez a propaganda nem használt. A felsőházban ülő crookok ugyanis tudják, hogy az ő napjaik meg vannak számlálva, szemtelenül tovább szorgálják hát azokat az érdekeket, amelyek beküldték őket a szenátusba. A Mellonokat, a Grundykat, meg a többi multi-milliomos iparfejedelmeket.

A Haluska bill, amely meg akarja tiltani, hogy a kompánia üzlet részére a pénzt levonják, az első szálla a bányabárók szemében és kiadták a parancsot, hogy azt meg kell fojtani a szenátusban.

A második bill, amely ellen ágálnak, hogy töröljék el véglegesen és minden formában a magánrendőröket, akiknek a létezését most "watchman" c'men teszik lehetővé a törvények.

Ezeknek a watchmanoknak kinevezett gangszterek hatalmas erősen korlátozva van, de még így is közveszedelmet képeznek és nincs helyük egy civilizált államban.

Ez ellen a bill ellen is elkecseregetten küzd a szenátusban ülő Mellon gang.

A múlt héten más tekintélyes embereken kívül Musmanno bíró is megjelent, hogy kihallgatást nyerjen és huszonöt olyan tanút vitt magával, akiket nyomorékká vertek a bányakozákok, vagy akiket özvegygáttal a bányászok.

Tőle a szenátus crooked birozottsága nem tudta a meghallgatást megtagadni, de a "biztonságban" eltemetett javaslatot tárgyalásra még nem engedték és amíg a bizottság jelentést nem ad a szenátusnak, addig azt lehetetlen tárgyalni.

A Keystone State polgársága tehát úgy látszik hiába választott jóakaratu és progresszív embereket a múlt évben, a visszamaradt pár grafter meg tud akadályozni minden haladást az államban.

Ha a szenátus magatartása nem változik, akkor a munkás-ság esetleg elveszti a türelmét és nagyon drasztikus eszközökkel jelenik meg Harrisburgban, hogy a graftereket mőresre tagítsa.

MEGGYILKOLT
MAGYAR Bányász

Ij. Szabó Pál 31 éves kingstoni magyar bányászt holtan találták a Kingston és Plymouth közt levő magas híd alatt.

A szerencsétlen magyar fiú hullája össze volt zuzva, de nem lehetett megállapítani, hogy miképpen esett le a hídról.

A rendőrség szeretné a halálesetet öngyilkosságnak elkönyvelni, mert az lenne a legkényelmesebb a számukra, de a Szabó család meg van győződve róla, hogy a fiatal magyart megölték. Keztyűit megtalálták a hídton, az egyiket jó messze onnan, a hol Szabó leesett.

A kelet pennsylvaniai testvérháború kitörése óta a dolgozó bányászok élete soha nem volt biztonságban és mindig más-más utakon jártak haza és a munkába. Szabó a munkából hazatérve lelta a halálát, mikor végzett az éjszai shiftával. Kő-ladoló volt a Glen Alden Co. Lance collieryjében.

BEZÁRJÁK AZ
ELHAGYOTT Bányákat

Ohioiban és Pennsylvániában sok elhagyott bánya van s az ezekből kifolyó sulphuros víz megfertőzi a patakokat és folyókat.

Most mindkét államban szükségmunkások dolgoznak ezeknek a bányáknak bezárásán.

Eddig csak pár tucat embernek volt ilyen munkája, de most az új segélypénzekből csupán Cambria Countyban (Pa.) kétszázötven embert akarnak alkalmazni és ezeknek egy évre lesz munkájuk.

Csak abban az egy megyében ötezer kisebb-nagyobb elhagyott bányalyuk van, amelyek mind veszélyeztetik a víz tisztaságát és az emberek és halak biztonságát az egész államban.

BETARTJÁK A Törvényt

Ila az urak akarják, a törvényt erősen betartják.

Fayette bányászai közül hat-nolcezen Harrisburgba készültek, hogy tüntessenek a kormányzó mellett és a szenátus ellen, amely elgáncsolja a kormányzó szociális javaslatát.

Mínthogy azonban Pennsylvania államban truckokon tilos utasokat szállítani, ha a truckok bus engedélyekkel nem bírnak, az állami utépítő osztály betiltotta a tüntetésnek ezt a módját.

MEGKEZDŐDÖTT
A LAKE-SZALLÍTÁS

Bár a nagy tavakon a hajózás még nem folyik rendszeresen, a szenet a kikötőkbe már szállítják.

Az új wage-scale miatti bizonytalanság következtében nagy szerződéseket nem kötnek, illetve nagy rendeléseket a bányák nem fogadnak el, de amely bányatársaságoknak saját hajóik vannak, már sok szenet halmoztak fel a kikötőkben.

Ray Admundsen, a 12-ik kerület Lewis által kinevezett elnöke agyonlőtt egy Progressive bányászt. - Tíz ember súlyosan megsérült a husvéti lövöldözésben. - Gangsterekkel, közismert gonosztevőkkel utazott az "elnök" ur egy autóban, mikor a lövöldözést megkezdte. - Revolverek, fegyverek és egy kézi géppuska volt a UMW elnökének a felszerelése. - Mit keresnek ismert banditák a UMW "szervezői" dzsábjában? - Kinek a pénzén fogják védeni a gyilkost, aki még ma sincs kirugva a dzsábjából? - Ki a felelős érte, hogy ilyen gyalázatot hoztak a bányászok szervezetére?

Vér folyt újra Illinois szomorú szénmezőin és ezúttal a ki-ontott vér gyalázatot hozott négyszázezer bányászra.

Mert a gyilkos a UMW 12-ik kerületének "elnöke", akit soha nem választottak kerületi elnökül a bányászok, akit Lewis cár küldött le a tizenkettedik kerület nyakára.

Ezt azonban a külvilág nem tudja. A külvilág csak annyit tud, a hírszolgálati irodák csak azt a sürgönyt röptették világnak, az ország sajtóját csak az a hír verte fel, hogy a UMW kerületi elnöke gyilkolt s hogy közismert, többször büntetett gangsterekkel együtt követte el a gyilkosságot, akik szintén a UMW-nak, mint "szervezők" dolgoznak.

És hozzátették, hogy a gyilkosok autójában revolvereket, löfegyvereket és egy kézi géppuskát találtak. Vagyis EZ a felszerelése ma a UMW egyik kerületi elnökének s ez a száma annak, akit a Lewis organizációjában "szervezőnek" neveznek.

Aki nem ismeri a United Mine Workerst, aki nem tudja, hogy itt egy bünszövetkezet ült a bányászok hatalmas szervezetének a fejére, az könnyen azt hiszheti, hogy a bányászok nagy szervezete gonosztevőkből, gangsterekből van verbuválva, hiszen az elnökről bebizonyult, hogy nemcsak gyilkol, de közismert gyilkosok és lököttök a segédei, akik vele együtt gyilkoltak.

Ezt a szégyent, ezt a gyalázatot nehéz lesz a szervezetről lemosni. Nehéz lenne még akkor is, ha a szervezet szerencsétlen tagjainál meg lenne a lehetőség, — mert azt akarát az meg van, — hogy erre a hírre az egész szénbányák hadat, az egész gangster bandát kirugják.

M'k' hogy azonban a bányászok erre nem képesek jelenleg, lesütött fejekkel olvassák, hogy egy kerület "elnöke" milyen gyalázatot hozott a hajdan dicső UMW-ra.

Husvét vasárnapját választotta ki az "elnök" ur, hogy Springfield uccáit Progressive vérről locsolja és a célját tökéletesen elérte.

A szép, napos időben az emberek nagy csoportjai sétáltak, mikor egy automobil hirtelen megjelent a tömegben és pillanatok alatt a golyók tucatjait lötte a járőrekről sorába.

Senki nem látta pontosan, hogy a tragédia miként kezdődött.

Szemtanuk azt mondják, hogy az automobilban ülők rosszul hajtottak s mikor egy lámpánál megálltak, valaki rájuk szólt,

hogy vigyázzanak a lámpajelzőkre.

Erre az autóban ülők lövésekkel feleltek.

Egy ember — Edris Mabie, — aki szervezője volt a Progressive csoportnak, szívében egy golyóval azonnal holtan esett össze a legelső lövésre. Tíz másik embert percek alatt vérözönben szedtek fel az uccáról, hogy a kórházba siessenek velük és ebben a zűrzavarban a kocsiiban ülő gyilkosok elmenekültek.

Természetesen a megtámadott emberek közül többen szintén visszalöttek, hiszen Illinois gyalázattal takart vérmezőin ma fegyverrel járnak az emberek az uccákon s mint később kiderült, a gonosztevők is könnyebb sérüléseket szenvedtek.

Természetesen a támadókat felismerték és így nem volt nehéz azokat megtalálni, úgy, hogy ma mindannyian a börtönben ülnek, ahol bail nélkül tartja őket fogva — gyilkosság vádja alatt — az ügyészség.

Edmundson maga a taylorvillei kórházba menekült és nem merték ottlétét másfél napig a nyilvánossággal közölni, nehogy a UMW kerületi elnökét — megfellelő a felháborodott polgárok.

Két büntetése — a UMW két szervezője — szintén le van tartóztatva és ezek a közismert gangszterek szomorú fényt vetnek rá, hogy kiknek a kezében van ma, kikkel "szerveztet" ma a United Mine Workers fekete cárhoja, aki szintén felelős a vérengzésért, mert azt az általa alkalmazott gonosztevők követték el.

William Firlow az egyik gangster, akit a titkos rendőrök rövid hajtsza után elfogtak és Fred Thompson a másik, akire aztán Firlow rávallott.

Ez a Thompson egy közismert gangster, a hírhedt Birger féle rablógyilkos gang tagja, akinek egy fivére gyilkosságért ül életfogytiglani ítélettel a börtönben. Egy másik testvére egy bombabarobbanásban halt meg, mikor a Birger gang ellen formális háborút vezettek a törvény emberei.

Egy harmadik testvére, aki szintén gangster, öt évi fegyházra lett nemrégítélve.

Az automobil az elmenekült gyilkosok ott hagyták az uccán és abban a fentebb leírt fegyverekkel, egy valószínűs arzenált találtak.

A rémes gonoszított természetesen a szénvadász "fegyveres" békéjét újra alaposan feldulta és éppen ezért a sheriff arra kérte a Progressíveket, hogy most

(Folytatás a 8-ik oldalon)

Miért csak az ügyészek

Az ügyészek kikaptak a Supreme Court-tól a mult heten.

És bár öröndetes, hogy a legbotrányosabb kérdésben végre a legmagasabb bíróság megszólalt, szomorú az, hogy erre a leszidásra szükség volt.

Egy ítéletet azzal a megokolással változtatott meg a Supreme Court, hogy a tárgyaláson "az ügyész nem volt fair a vádlott-hoz..."

És figyelmeztette a szövetségi ügyészeket a bíróság, hogy az ügyészek nem az a főkötelessége, hogy a vádlott bemenjen a börtönbe, hanem az, hogy a törvényszék IGAZSÁGOT szolgáltasson a társadalomnak és a vádlottnak.

Sulyos baja az amerikai igazságszolgáltatásnak, hogy ezt az ügyészek régen elvéstették szem előtt és egyetlen esetben sem az igazságot keresik, hanem azt és csupán csak azt, hogy minél több embert küldjenek a börtönbe.

A szövetségi ügyészek még aránylag fair-ek, mert azokat nem választják. De az állami bíróságok ügyészei két-négy évenként korteskedni kénytelenek és akkor el kell sorolniuk, hogy mennyi embert küldtek a börtönbe. (Gyáanakkor elhallgatják, hogy hány gangstert NEM küldenek a börtönbe, mert azoktól pénzt és szavazatokat várnak, mikor jön a választás.)

Ez a hamis jogszokás aztán néha az igazságszolgáltatást olyan tragikusan kórikus helyzetbe hozza, hogy aki törvénytisztelő volt, a reputusát az is elveszti.

E sorok írója akkoriban jött ebbe az országba, mikor a hírhedt Thaw mult milliómos csemetét gyilkosságért a vádlottak padjára ültették.

Az ügyész megalapozta a szerencsét azzal az egy üggyel, mert a szenzációs gyilkosság tárgyalása olyan publicitást biztosított a számára és azt ő olyan kitünően ki tudta használni, hogy kormányzó lett belőle.

A multimilliómos csemete védő ügyvédei a vádat tagadni nem tudták, hiszen Thaw a felesége állítólagos csábítója százak személtára lőtte le egy mulatóban.

A védelem tehát két irányban próbálkozott vele, hogy a gazdag gyilkost a villanyos széktől megmentse.

Elsősorban és természetesen a tanuk padjára ültették Thaw feleségét, aki bevallotta, hogy szerelmi viszonya volt a megölt építésszel és irtózatosan undorító részleteket mondott el a "szerelmiükről" a nyilvánosság előtt a tárgyaló teremben. Ez a jogos felháborodás a "megiratlan törvény" védelmét kereste Thaw számára. De az ügyvédek jól tudták, hogy a megiratlan törvényt az esküdtek ez esetben alkalmazni nem fogják, mert hiszen Thaw "elcsábított" felesége nem volt tisztességes asszony már akkor sem, mikor Thaw elvette.

Jött tehát a pénzes emberek másik, biztosabb védelme, az örültség.

A drága és híres szakértők egész hadserege bizonyította (az orvosi kar dicsőségére), hogy Thaw örült volt, míg hasonlóan nagy és díszes orvosi társaság azt vitatta az ügyész zsoldjában, hogy ép elméje volt a milliómos gyilkosnak.

Az esküdtek végül Thawt örültnek nyilvánították és bár az ügyész kézzel-lábbal tiltakozott, hogy nem örült, a tébolydába zárták a vádlottat.

Később — hiszen a milliók minden ajtót kinyitnak — Thaw megszökött a tébolydából és mikor elfogták, az ügyvédek és a szakértők hadserege bizonyította, hogy "már nem örült".

És akkor az ügyész, aki pár évvel azelőtt szakértőkkal próbálta bizonygatni, hogy Thaw nem örült, egyszerre az ellenkező álláspontra helyezkedett, hogy a gyilkost legalább visszaküldje a tébolydába, ha már nem küldhette, ahova való volt.

Tehát két-három évi időközökben az ügyész először erősen kázdött az ellen a feltevés ellen, hogy Thaw örült volt és az állam pénzét olvasatlanul költötte ilyen szakértői véleményekre.

Másodszor viszont tűzön-vízen azt bizonyította, hogy Thaw mégis örült volt.

Nyilvánvaló volt ez akkor mindenki előtt, hogy lehet Thaw ép-eszű, vagy lehet örült is; de rajta kívül az igazságszolgáltatás is megörült.

Az ügyészség nyilvánvalóan vagy az első, vagy a második alkalommal nem az igazságot kereste, hanem az első alkalommal minden áron a villanyos széket akarta Thawnak kimérni, a második alkalommal minden áron legalább a tébolydában akarta tartatni.

Ezerszer, százezerszer történik, hogy ügyészek hasonló helyzetbe kerülnek és bátran elmondhatjuk, hogy csak az eléjük kerülő bűnügyek egy igen-igen kis szálaikában gondolnak arra, hogy az igazságot keressék.

Az a feltevésük, hogy akit eléjük visznek, az vádlott és az elenlételet kell szerezni. De ha tudnák, hogy a vádlott nem bűnös, akkor is el akarják csukotni, mert a politikai karrierükhöz arra van szükségük, hogy minél több embert küldjenek, ha mindjárt railroad-ozva is, a börtönbe.

Mikor azonban a Supreme Court az ügyészeket ezért megiszidta, jó lett volna az ügyvéd urakhoz hasonlóképpen beszélni. Mert amennyire közismert tény, hogy az ügyész elsősorban mindenkit el akar ítéltetni, annyira bizonyos, hogy az ügyvéd minden vádlottat fel akar mentetni.

Elméletben a védő-ügyvéd is tagja az igazságszolgáltatásnak s az lenne a kötelessége, hogy igazságos ítéletet biztosítson a védelemnek.

Ez az azt is jelentené, hogy amennyiben bűnös a védelem, am igyekezzék a számára igazságot és elnézést keresni, de ne igyekezzék minden technikailás árán megszabadítani az igazságszolgáltatás elől a vádlottat.

Az ügyvédek légioja rendszeresen foglalkozik azzal, hogy az alvilág ismert gonosztevőit a törvény paragrafusai közt való légtornászattal kimentik.

Maga a védő-ügyvéd tudja a legtöbb esetben a legbiztosabban, hogy a vádlott a terhére irt büntelkötve és megértte a börtönre, de nem IGAZSÁGOT, hanem minden áron felmentést követel a számára.

Nem riadnak vissza attól sem, hogy a vádlottat maguk tanítsák be a vallomásra, hogy tudatosan hamis tanukat használjanak. (tisztelet természetesen a kivételeknek) mert csak egy céljuk van, hogy a vádlottat kimentsék. Mert sok esetben ettől függ a védői tiszteletdíj nagysága és mert minden esetben attól függ az üzlet, hogy az ügyvédnek mennyi sikere van ezekben a tisztára mosásokban.

A védő-ügyvéd uraknak tehát kijárt volna legalább is olyan lecke, amilyent az ügyészeknek kiosztott a legfelsőbb bíróság és nagy kár, hogy egy leckénél többet nem kapnak.

Mert nem leszidást, de börtönt érdemelne az az ügyész, aki nem az igazságot, de a vádlott elítélését keresi, akár bűnös az, akár nem; és méltó társa lenne az ügyésznek az az ügyvéd, aki védelem bűnösségének a biztos tudatában felmentést próbál kizsarolni a számára.

Amíg ilyen szerepe lesz a védőnek és az ügyésznek, addig mindig lesz alvilág ebben az országban, akármilyen nagy szövetségi titkos rendőrséget fognak szervezni.

**HIRDESSEN
LAPUNKBAN**

Amerikai polgártárs küzd Trianon ellen

"Trianonnal a jogot, az igazságot feszítették keresztre. Egy nagyszerű népet korbácsolnak végig a Golgotha ezer kinján, a vérért vették, szörnyű gyalázatok szennyében hengergették meg. A törrel, mellyel Magyarország testén hasogatták a sebeket, szíven-dőfték magát a krisztusi igazságot is s mindaz az infámia, ami Trianont tette gyűlöletes-sé, szégyene magának az egyetemes emberi civilizációnak is. Nem muszáj magyarnak lenni, hogy az ember lázadozzék a trianoni brutalitás ellen, egyremegy, hogy hol születünk, ha szomjazzuk az igazságot s hiszünk a jog szentségében, emberi kötelességünk, hogy sikra szálljunk Trianon ellen, s minden követ mozgassunk meg, hogy Trianon reparáltassék."

Dr. Herman A. Heydt tette ezeket a kijelentéseket s a szavaiban ott izzott a meggyőződésért, hitéért harca kész ember rajongó lelke. Frissen csengtek a mondatai, a gesztusai forróságából valami meghatott esküztárs csapott felénk és az érvei, melyeket Trianon ellen sorakoztatott fel, olyanok voltak, mint a pöröly-csapás: meggyőzőek és megfélebbezhetetlenek.

Ki ez a Dr. Herman A. Heydt? Mit mondjunk? Azt, hogy egy előkelő amerikai patricius család sarja? Azt, hogy kiváló jogász, híres ügyvéd? Azt, hogy nagy tudós? Azt, hogy illelett költő? A jelzők mind fakók. Szemben kell állni vele és nézni kell a szemébe, látni kell a tekintetében kigyuló tüzeket, érezni kell a szavaiból kiáradó forróságot — s mélyen, nagyon mélyen a lelkünkben, szinte akaratlanul is, de muszáj, hogy felzengjen a két sulyos szó: "Ecce Homo..." Ime az ember, a tiszta és a böles, aki imádjá a szépet s haragvó indulattal káromolja, ami gonosz és gyalázatos.

New Yorkban született 1868-ban. A 67 esztendeje alatt azonban nem roskadtak meg a vállai. Friss és fiatal maradt, csupa gyönyörű aktivitás. 1894-ben avatták a jogtudományok doktorává, ügyvéd lett — s aztán még hét doktorátust szerzett, mindet "summa cum laude", a legteljesebb dicsérrettel... Hatvanöt éves volt, amikor két évvel ezelőtt ismét beiratkozott az egyetemre, újra beült az iskolapadba s tanult tovább, hogy a különböző tudományágakból már régebben megszerzett hét doktorátusa mellé megszerezze a nyolcadikat is, az általános tudományok doktorátusságát. A csodálatos szomjúság, a tiszta és igaz lelkek szomja, mely sohasem tud betelni a tudással, újra meg újra, mindig visszavitte az iskolába. Már híres ügyvéd volt, gazdag ember s messze kimagasodott a sokasághól, mégse tudott megnyugodni... tanult tovább, a tudás végtelenségének mindig újabb s újabb tájai után kutatott.

Költő, akinek verseiben pompás tökélyrel az élet ezernyi szépsége muzsikál... Nagyszerű zongorista, aki hangversenyével a koncert-termekben is kivételes sikereket aratott... Tudós, aki a történelem és az irodalom sűrűjében tengernyi ismeret kincsét hordta össze... Egyetemeken tanít s a katedráját megértő megbecsüléssel gyűrűzi körül a hallgatóság... Tizenöt-ször utazta körül a világot s az utjáról harminc vaskos könyvet számolt be... Híres ügyvéd, akinek szava döntő sulyal esik a latba és a tanácsát százan, ezren kéri... Messze magasra jutott az elismertség lajtorijáján, az élete briliáns sikereiből s komoly, sulyos teljesítményekből tevődött össze — s ime, a magasból lehajol a mélybe s két kezét szeretettel nyújtja a trianoni gyalázat farkasvermében vonagló, összetört testű árva magyar nép felé, hogy segítse ő is talpraállni...

Meghatottan, megrendülten hallgatja az ember, amint mondja Dr. Heydt:

"Őszintén, igazán szeretem a magyar népet. A históriája ugy hatott rám, mint valami nagyszerű hősköltemény. A művészetekben, irodalomban s a tudomány különböző ágai-ban felmutatott pompás teljesítményeiről csak az igazi megbecsülés hangján lehet beszélni. 1896-ban jártam először Magyarországon s már az első alkalommal olyan lenyűgözően hatott rám természeti szépségeinek pompája s népének emberi becsé, hogy azóta soha egyetlen alkalmat nem mulasztok el, hogy ne zengjem a magyarok dicséretét s ne ösztökéljem a barátaimat, hogy ha Európában járnak, okvetlenül látogassanak el Magyarországra is. Valahogy úgy érzem, nagyon közel állnak a magyarok a szívemhez s így érthető, hogy csak felháborodással tudok beszélni a trianoni bestialitásról s boldog vagyok, ha szegény erőmmel, bármikor, bármiben segíthetem a magyar népet én is, hogy mielőbb lerázhassa magáról a trianoni bilincseket. Az egész világ csak Versaillesről beszél. Trianonról mindenki megfledkezett, pedig Trianon a világtörténelem egyik legszörnyűbb gonosztettét jelenti. S úgy érzem, kötelességem minden elkövetni, hogy az amerikai közvélemény a maga meztelenségében ismerhesse meg a trianoni szörnyűséget."

És Dr. Heydt nemcsak mondja ezt, de valóban csinálja is. A mult évben, november 19-én sok száz főnyi hallgatóság előtt előadást tartott Magyarországról, ismertette a magyar történelmet, beszélt Magyarországi nagyszerű tudományos s irodalmi előtöréséről. Mesterien megépített szót volt ez az előadás Magyarország igaza mellett, nemcsak kérte, de egyenesen követelte, hogy a világ, mely olyan sokat köszönhetett a magyar hősiességnek, a magyar tudománynak s irodalomnak, eszméljen rá a lelkiismeretére s tegye jóvá Trianont. Dr. Heydt az előadást, mely valóban megrázó erejű, hatalmas védőbeszéd volt a magyar nép igaza mellett, sok ezer példányban kinyomatta s megküldte a washingtoni törvényhozás tagjainak, az állami s városi élet vezető embereinek, az amerikai ipar, kereskedelem s irodalmi élet nagyjainak. — mindenfelé messzire lobogtatta a fátylát, hogy az igazság fénye mellett lássa az amerikai közvélemény, hogy mi történt tulajdonképpen Magyarországgal? Dr. Heydt részéről több, sokkal több volt a dolog, mint egy gyönyörű gesztus, sulyos s kiváló teljesítmény volt. A híres fiskális ragyogó tudással, fölüeny biztonsággal újra sikraszállt — a jog s az igazság mellett.

A propagandát tovább folytatta Dr. Heydt. Most ősszel a Savoy Plaza Hotelban nagy magyar napot fog rendezni, melyre a befolyásos, ismert amerikaiak százait hívja majd meg. A szálloda előcsarnokában, magyar festőművészek s szobrászok alkotásai lesznek kiállítva. Két zenekar magyar klasszikus darabokat s magyar népdalokat fog játszani s a színes, tarka műsor keretében bemutatóra kerül majd a magyar zene, ének s táncművészet minden reprezentatív szépsége — s az est fénye, ünnepi ragyogása egy célt fog csak szolgálni, azt, hogy Amerika segítségét kérje a megalázott, véresre sebzett Magyarország számára.

"Egyre megy, hogy hol születünk, egyre megy, hogy

amerikaiak vagyunk-e, ha tudunk hinni az igazságban s a jogban s ha még mindig szent nekünk a keresztény morál, akkor kötelességünk, hogy harcoljunk Trianon ellen s segítsük az életerőtől duzzadó, emberi értékekben olyan nagygon gazdag hősi magyar népet, hogy visszaszerezhesse az őt megillető helyet a népek közösségében."

Folytatja tovább Dr. Heydt s ahogy mondja mindezt, valami gyönyörű lelkeséggel ragyognak a szemei, a szavai éle olyan, mint a szikrázó acél, szinte apostolvá magasodik ez a drága, finom öreg ember. S én kérdem magamtól: — miért? Mi dolgozik ebben az amerikaiban, hogy olyan egészen, olyan maradéktalanul odaáll a szegény magyar nép mellé? Ő látta Egyiptom ősi csodáit s hallotta zugni az Amazon vadonjának szűz erdeit. Ő járta távoli, messzi tájak rejtmes ösvényeit s otthon van a párisi, londoni boulevardok zsivajgó larmájában. Ő tudja, mi a beethoveni szimfoniák mómora s úgy érzi, mintha hárfá muzsikálna a szívében, amikor a magahalk lirájú, frissen csengő verseit írja... Otthon van a drága, előkelő klubban, ahol ezüst edényekből ehet s élhet igézetes pompájú canadai birtokán. Gyönyörű öregségében az élet száz titka nyílt meg előtte, gazdag, nagy ur, — s hatvanhét évvel a vállán, amikor más a kandalló előtt már csak az emlékei fölött merengene, ő kiáll a porondra s mint valamiféle harcos, viadalra kel az igazságért... Előadást tart az egyetemen a halálba üldözött ifjú angol zseniről, Thomas Chattertonról, hogy megvédje az em-

lékét a rágalommal szemben... pedig hát Thomas Chatterton már több száz éve halott s töle igazán nem várhat még csak köszönetet sem. Mások politikai karrierre gondolnak, szenátorok, kormányzók akarnak lenni, a tömeg kegye után futnak... ellenben Dr. Herman A. Heydt nem az egyéni érvényesülés nagydobját üti meg, de tiszta és éles fegyverekkel harcot kezd Trianon ellen, egy árva, szegény kis nép igaza, a magyar igazság mellett.

Miért? Mi inspirálja ezt a híres ügyvédet, nagy tudóst, igaz költőt, aki idáig mindig sikert sikerre halmozott? Mi tüzi ezt a drága embert, aki kedves, jóindulatú, megértő s csak igaz szimpátiával tud nézni mindenkire? Miért? Mi hajtja? S hogy tépelődöm s keresem a választ erre a MIÉRT-re, önkéntelenül is ráesik a tekintetem Lincoln életnagyságu bronz-szobrára, ami ott áll Dr. Heydt dolgozó szobájának közepén. S nem is nehéz elképzelni, hogy este, amikor már rég leszállt a sötétség, a Fifth Avenuen elhalt minden láma s Dr. Heydt még mindig íróasztala fölé hajolva dolgozik, talán meg is szólal az a szobor: — Ne hagyd az üldözöttet s segítsd hozzá az igazához a megtaposottat, a szegényt...

S ha életre kelhetne az a bronz Lincoln, egész biztosan kinyújtaná a jobbját s megszorítaná a Dr. Heydt kezét, keményen, szeretettel, úgy, ahogy az olyan ember jobbját szorítjuk meg, akit becsülünk, akire büszkéek vagyunk s akit muszáj szeretnünk... mert jó s igaz és minden álma s minden tette örök emberi szépségek fényével sugárzik...

Az a bronz-Lincoln ott a Dr. Heydt dolgozószobájában nem élettelen szobor, annak a szobornak lelke van, annak a szo-

EZ ELLEN NEM TILTAKOZHATUNK

Néhány államban — a többek közt Michiganban is — azt akarják, hogy ezentul welfare segélyt ne kaphassanak csak polgárok vagy azok, akik legalább az első papirt kivették és így bejelentették a szándékukat, hogy polgárak lesznek ennek a hazának.

Ez ellen nem lehet és botorság lenne tiltakozni és reméljük, hogy tulzott lokál-patriotizmusból ezt a nemzetiségi csoportok nem is fogják megtenni.

És éppen mert a jövőben a szociális törvények terén a polgárságot meg fogják követelni, — akár joggal, akár jog nélkül, — ezt a törvényt kellene hasznunkra fordítani a következő hónapokban. Hivatkozni kellene rá, hogy a törvényből valami hiányzik. Hiányzik a polgárosodás könnyebb lehetősége, amire szükség van és amit megfelelő agitiációs munkával biztosan elérnénk.

bornak a szelleme él... Ott él a Dr. Heydt szívedobogásában.

Magyar Yankee.

KC BAKING POWDER

Manufactured by Baking Powder Specialists who make nothing but Baking Powder, under Supervision of Expert Chemists of National Reputation

ALWAYS UNIFORM... DEPENDABLE

FULL PACK NO SLACK FILLING

Same Price Today As 44 Years Ago

25 ounces for 25¢

MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

HA ÖNNEK

LEVÉLPAPÍR BORITÉK NÉVJEGY

vagy bármilyen
NYOMTATVÁNYRA VAN SZÜKSÉGE

HA EGYLETÉNEK

Plakát - Mulatsági meghívó - Belépti jegy - Lunch ticket - Nyugtakönyv Alapszabály - Jubileumi könyv vagy Diszalbzmor van szüksége FORDULJON HOZZA SZÁLOMMAL Ujságot - Könyvet - Nyomtatványt ne rendeljen, míg tőlünk ajánlatot nem kér UNION LOKÁLOKNOK MINDENFÉLE --- NYOMTATVÁNYT KÉSZITÜNK --- OLCSON - IZLÉSESEN - PONTOSAN készít és szállít

Mindenféle Nyomtatványt az ország bármely részébe

- LAPUNK NYOMDÁJA -

Gyurka Házasodik

(Folytatás.)

— Csapok Jóskának, ha esze volna, hát büszke ember volna, — szolt meggyőződéssel a jegyző, — De Csapok Jóska számár ember, mert megszökött a lányok elől.

Szárcsa közbe meghozta a söröket, erre valamennyien körbeültek a gyepen, közepre a jegyző, akinek ujjabb ándungot kölcsönzött a flaska s koccintottak a Csapok Józsi boldogságára. Körülöttük garmadában feküdt a mai posta, melyet nadrágszójával átköve hozott el a kisbírő. Levél, levél, számtalan szerelmes levél: a haza minden tájáról s kapcsolt részeiből, de tulnyomóan mégis Pestről. Mind, mind a Csapok József földbirtokos ur nevére címezve s valamennyiben fénykép. Tizenhat évtől a negyvenkettőig képviselve volt itt minden típus és minden korosztály. Tisztes és feddhetlen volt a levelekben minden női személy, életkor, vallás és családi állapot precizen körvonalazva, valamennyi imádta a gazdálkodó életet s odaadó, hűséges párnak ajánlkozott az egész dadár... Négy nap óta éppen háromszáznyolcvanheten adták írásbeli tanusítványát, hogy igenis, akarnak Csapok József nejei lenni. A diákok nagyokat nevettek, először velük nevettek Csapok jegyzőhojtár is, de akkor egyszerre lecsapott a mennykő. Tegnap délelőtt távirat jött Kolozsvárról s a táviratban ennyi: **Holnap este fogatott államásra birtokot megnézem, Felhő Klári, primadonna.**

A táviratra hirtelen összenéztek s kicsit furcsán érezték magukat, mert most már komolyra fordult a tréfa. Az egyik azt ajánlotta ekkor, hogy táviratozzanak vissza: **Utazás elhalasztandó Csapok földbirtokos Tátrában nyaral.** Laczkó Pál azzal állt elő, hogyha jön a kislány, szállásolják el Halmy Tamáséknál, Tamás ugyanis most tette le a doktórátust, ideje, hogy komolyan leány után nézzen, most éppen kapóra jött a leány s hátha csinos a Klári s hátha nem is színésznő s hátha belebomlik Halmy Tamás!?

Halmy Tamás azonban ideges lett a táviratra s leintette Laczkó Palit. Erre megegyeztek, hogy majd gondolkoznak az eseten, a kocsit mindenesetre ki kell küldeni az állomásra, lehet, hogy nem is jön senki, csak rájuk akart ijeszteni valaki, talán a székvárosból valamelyik szolgabíró. De amíg így latolgatták az eshetőségeket, azallatt elbujdosott a segédjegyző.

S most már dél volt, este kilenckor pedig itt lesz a gyorsvonat. S most, ahogy ott heverészték a fűvön s ahogy a jegyző rég letűnt szerelmi kalandjaiból mesélt fantasztikus eseteiket, amelyeket persze senkisémet hitt el, mert a jegyzőnek kalandja egyáltalán soha nem volt, — most még föl-fölnevettek a fiatalok, de mindig gyérebbek s kicsit kényszeredve. Tizenkét óra volt már, a nap a délipontra hágott s érezték valamennyien, hogy mire a radványi hegyek fején felbukkan az első csillag, itt lesz Felhő Klári...

De a jegyző ismét valami szellemességet röpített el s derűs képpel bólongatott hozzá. Szárcsa tilinkóst másodsor is sörért szalasztották s a jegyző újra kezdte:

— Hát azt hallottátok-e fiuk, hogy pataki legátuskoromban száz farkas kergetett meg a perkupai erdőben?

— Dehogy is hallottuk! Hogy volt, Pista bácsi?

— Úgy volt az gyermekeim... E pillanatban a jegyző ugy-

fordult, hogy a nap sugara pontosan a feje bubjára esett. A jegyzőnek, mert mellékesen kopaszodott is már, szép kerek tonzura vakított a kontyán és ahogy most odatűzött a napsugár, nyomban hasra is esett rajta és derékszög alatt pontosan a gémeskutra vágódott el, a jegyző udvarába. Ez még nem lett volna baj. A baj ott kezdődött, hogy a kútnál éppen vizet akart huzni a jegyzőné és hirtelen csak azon kapta magát, hogy valaki tükörrrel bosszantgatja. Erre hirtelen fölemelte a fejét és azonnal rájött, hogy a Halmy Tamásék kertjében bolondozik valaki a tükörrrel, de ahogy megegyezs és alaposabban odanézett, mélységes felháborodással jött rá, hogy csak a nótiarius szikrázó kobakjáról vagon szó. Szárcsa a láda sörítallal épp akkor poroszkált visszafelé, több se kellett az asszonyoknak:

— Hé, te lingár, te világ csuf-sága, pakolsz mindjárt haza!

Odaát éppen a száz éves perkupai farkason nevettek, amelyek karácsony éjjelén üzöbe vette a legátusjegyzőt, hogy megegye őt. A jegyzőné a sövényhez állt, ugy kiabált a kert felé:

— Kotródj haza, mert kicsavaram a nyakadat! Aló mars!

— Mindjárt, Linka néni! — kacagtak vissza a fiatalok. — Most jön a legérdekesebb része.

Linka néni elszürkült erre a feleletre és a hang a torkába szorult, annyira fel volt háborodva. S így éppen kapóra jött neki Halmy Tamás.

Halmy Tamás a házuk felől jött s nem lépett be a kertbe, hanem szemlátomást a jegyzőné felé tartott. Csinos fiatalember volt, csak ugy ingujjra vetkőzve, szalmakalapot hajtott a fejére és a kalap most pirosló árnyékot vetett az üde, lebarnult arcára.

Halmy Tamás gondolkozva és lesütött fejjel odaért a jegyzőnéhez. Félénk mosoly suhant el a bajuszakja körül és látszott rajta, hogy kicsit szorong.

A jegyzőné végignézte, ugy bólongatott:

— Ti főztétek ki, hát most egyétek meg!

— Mit, Linka néni?

— Hát azt a kisasszonyt! Jaj, micsoda botrány, szétséges Is-ten! Kellett ez nektek?

— Halmy Tamás mosolygott rá, a jegyzőné észrevette:

— Nézd csak, Tamás, a többi éretlen tacsók még, de te már nagy vagy és okos fiu is vagy. Hát ugyan hogy tudtál felülni ilyen számaárságnak? Csak ne ellenkezz velem, először várd meg, amit mondani akarok. Estére itt lesz az a — tudom is én, milyen — dáma...

— De Linka néni!

— Ismered talán? — s a szeme közé nézett a fiatalembernek.

— Nem ismerem, — mentegetőzött Halmy Tamás.

— Na látod! Hát idejön majd és keresni fogja Csapok földbirtokost, ezt a nyavalyás és szerencsétlen Jóskát. De Jóska nem földbirtokos, csak egy kopott segédjegyző és azóta ugys meg-szökött. Hát akkor kihez száll-jón éjszakára a nagysága? Laczkóékhoz vagy Tarjánékhoz talán?

Beszélni se lehet róla! Ezek a kőlykök csak röhögni fognak rajtad, mert tirajtatok fog száradni a kisasszony. Hallgass meg, Tamás! Kocsit már muszáj eljéje küldeni, mert a kocsit ő várni fogja és már akárci legyen is az a vászoncseléd, fedél nélkül nem lehet hagyni reggelig, mert olyan pert akaszthatna a nyakatokba, hogy abból lenne még csak a félországra szóló skandalum!

Mondom, a kocsinak muszáj kimen-ni, kocsitok pedig csak nek-

tek van... Hát kinél fog meg-szállni a kisasszony, Tamás?

Tamás vállat rántott, hogy ne-kij semmi köze hozzá.

— Nálatok, Tamás. A többit aztán intézd el vele magad!

A cséplőgépek felől éppen akkor haladt el arra az öreg Halmy. Végzőra érkezett:

— Az én uriházamba be ne hozzatok holmi színésznőket. Én nem tartok ki senkit. Tartsa ki a szeretője!

Tamás az apjára nézett:

— De édesapám! Hiszen nem is látta még. Hát ha valami derék urilányka...

No, felfortyant erre az öreg:

— Derék urilányka! Derék urilányka nem az újságokból keresi ki a vőlegényét, ha pedig keresi, nem utazik hozzá. Amikor ugyse hívta senki!

Szolt és dühösen ballagott el a gazdasági udvar felé.

A Halmy kertből ekkorra kiszállingóztak a fiuk is, leghátul a jegyző. Két láda flaskó maradt utánuk üresen, a szemük keresztbe feküdt már és dehogy is gondoltak többet Felhő Klárral! Még egyre a száz farkason mulattak.

De nem mulatott a jegyzőné.

A jegyzőné megvetett minden kalandos női személyt és egybéként is tartott tőle, hogy a végén még az ő nyakába szakad az ismeretlen hölgy és akkor a jegyzőné jól benne lesz a szószban. Ezek a zöld fiuk éretlenkedtek és utoljára még ő rajta fog kacagni a környék. Már pedig ezt minden körülmények között ki akarta kerülni a jegyzőné. Azt látta már, hogy fenyegetéssel semmire nem megy, tehát kérlelni kezdte a fiatalokat, az eszükre próbált hatni:

— Gyerekek, most már elég volt a bolondozásból. Gondoljátok meg, hogy tenni kell valamit, mert nagy csunyaság lehet a vége. Estig még van egy félnapunk.

A fiuk félkaréjban álltak körülötte, a poros akácfák alatt. A félkaréj oldalán ott pislogott a jegyző is és taktusra helyeselt.

— Te pedig lódulj az irodába! — intett neki az asszony. — Ne fűlelj ide, hanem bujj el és szégyeld magad! Vén kerítő!

A jegyző eloldalgott, az asszony pedig komolyan oktatgatta a fiukat:

— Most már nem szabad vesztegetni az időt, gyerekek, mert hét prókátor se huz ki a bajból, amelyet csak magatoknak köszönhetek majd. Ne vigyorgj, Tarján Laci, mert szégyen lesz ebből mindenképpen, ha ki nem okoskodunk valamit.

— Hogy gondolja azt, Linka néni? — kérdezte Tarján László.

Linka néni éppen felelni akart, hogyan gondolja az okoskodást, mikor a vén Dohos Zsófi totyogott el mellettük. Száraz galy alatt szuszogott az öreg: csak a tarjánai erdőből jöhetett.

Halmy Tamás utánaszolt, kötekedve:

— Na, Zsófi néni, mit jövendölnek a csillagok?

Az öregasszony rávetette kócos fejét, leeresztette magáról a kötegfát és megnyalazta kétfelől a haját:

— Jaj, urfi, rosszat jövendölnek most az égi jelek! A mult héten láttam, hogy a felhők éjjel körül egymásnak mentek az égen. Egyik felhő Tavarna felől jött, másik felhő a Hallgatóhegy felől jött és ugy repültek egymás ellen. Pedig olyan szélsécsend volt, hogy a levél se mozdult.

— Szóval háboru lesz, — ugratta Halmy Tamás.

Zsófi néni akaratosan hajto-gatta a magáét.

(Folytatjuk)

Szemtelenek vagy örültek

Akik minden áron a hazát mentik, egyre hangosabban kiabálnak, mert ma már annyian vannak, hogy tul kell egymást ordítaniuk a nagy versenyben. S valamennyi a vörös rémet festi a falakra, mert a honszerelem mutatkozik a legfinomabb üzletnek.

Hearst vezeti a nagy kórust, aki Németországból hazatérve itt egyenesen a Nazizmus apostolának csapott fel és aki valóságos hajtóvadászatot rendez minden liberális vagy radikális emberre vagy eszmére.

Vörös neki mindenki, aki nem eszik früstökre alkotmányt és nem az amerikai zászló az ebédje.

Az öreg gonosztevő, aki egyszer egymagában háboruba tudta kergetni ezt a nagy országot, akinek az uszitása fajháborukat és munkásüldözésket, tömeggyilkosságokat és csőcselék-lázongást idézett fel, ha ugy kívánta az üzlet, most a vörösek elleni "szent háborút" akar rendezni.

És azok a talmi nagyságok, a kiknek szükségük van rá, hogy a sajtó nagyító üvegén keresztül nézzén rájuk a lakosság, egymásután sietnek a Hearst táborba, mert akkor biztosak benne, hogy meg lesznek írva a lapokban.

Crookok és bolondok, szemtelenek és örültek tolongnak a nemzetiiségi intolerancia hamis tanárhoz, hogy hitet téve a Hearst féle amerikai nazizmus mellett, odakerüljenek a Hearst lapok frontjára.

Egyik aljasabb a másikkál, egyik nagyobb marhaságokat mond a másikkál, de valamennyire ráduplázott Mr. Babson az elmúlt napokban.

Mr. Babson "közgazdasági szakértő", akinek iskolája is van gazdasági szakértők számára.

A prosperitás éveiben ő volt a Coolidge féle selyeminges kor-szak aranyzáru papája, ő volt a tőzsde-kánkán "witch-doktorja", aki az új érat, a két-garázsos jólétet örök időkre biztosította mindannyiunk számára.

Aztán a próféta ur hire és hit-ele gyengén megingott.

Mikor 1930-ban Mr. Hoover állandóan a "corner"-t leste, hogy a bujósckát játszó prosperitás mikor fog amögött kibujni, Mr. Babson, a nagy nemzetgazdász egy szavával megnyugtatta az országot. De különösen az elnököt, aki ugy érezte, hogy a Babson megállapítása megoldott itt minden problémát.

Azt mondta akkor a nemzeti-közi nagyság, hogy "karácsony-ra munkahiány lesz az országban". Már minthogy 1930 karácsonyára.

Amint tudjuk, ebben Babson ur kicsit csalódott és azóta nem tekintik olyan csallhatatlan gazdasági papának.

Most tehát csak ugy tud viszszerkerülni a nagy újságok frontjára, ha még ennél is nagyobbbat mond és azt Mr. Babson most megtette.

Azt a huszemeletes marhaságot mondta, hogy a CCC campek a kommunizmus melegágyai és hogy ott az adófizetők pénzén kommunistákat nevelnek.

Tudvalevőleg a CCC campeket katonák vezetik, akiket igazán nem lehet semmiféle izmussal, de legkevésbé kommunizmussal vádolni.

Tudvalevő, hogy maga a kormány a kapitalista rend kormánya, amely annak a rendnek a megreformálására és megerősítésére törekszik.

Ép ésszel tehát senki nem vehet komolyan ilyen szemtelenül buta, illetőleg bután szemtelen

Prompt Relief From Itching Eczema

It's wonderful the way soothing, cooling Zemo brings prompt relief to itching, burning skin, even in severe cases. Itching stops the moment Zemo touches the tender and inflamed skin because of its rare ingredients. To clear away Rashes, Pimples, Eczema, Ringworm and restore the skin to normal, always use clean, soothing Zemo. Insist on genuine Zemo; it's worth the price, because it brings relief. 35c, 60c and \$1. All druggists.

Nem a kommunizmus

Ha a kapitalista rendszert valamikor megdöntik, nem a kommunizmus fogja ezt a munkát elvégezni.

Hiába festik a vörös ördögöt a falakra, hiába visítznak itt azok, akik a hazafiasságból üzletet csinálnak, a komunizmustól nincs mit félnie a kiváltságos osztálynak.

A vörös téboly nem tud gyökeret verni ebben az országban, a szabadsághoz és demokratikus rendhez szokott amerikai polgárság önszántából nem fogja felcserelni a sorsát sem proletárisem másfajta diktatúrával.

De azért az lehetséges, nagyon lehetséges, hogy a kapitalizmus felborul, mert felborítja a saját kegyetlensége és butasága.

Országos botrányrá fajult most már az a tény, amit idáig nem nagyon tudtak a keleti államokban, hogy Texasban NAPONTA egy BILLIÓ köbláb földgáz megy el a levegőbe.

Ezt a gázt a földben hagyhatnák, ha nem lenne "hog" a nagy-tőke és nem sietne a gázolinyártással, vagy — ami még könnyebb lenne — csöveken elvezethetnék a középnagyati városokba.

Indianáig elvezették.

De ha Indianán tul hoznák, ha Ohioba, Michiganbe, esetleg más államokba elvinnék, a lakosság boldogan fogadná a természetnek ezt a bőséges és drága áldását.

Detroitban például nyolcvan centet kell a gázért fizetni.

És szakértők azt állítják, hogy ha ebből a gázból Detroitba vinnének, harminc centért bátran adhatnák azt a fogyasztóknak. Akik ez esetben a jelenlegi gázáraknak a felét sem fizetnék ezentul.

Nem viszik Detroitba és nem viszik máshova, mert ezekben a városokban drágább gázt akarnak árulni.

És miközben tíz- meg tizezer családnak nincs elégséges tüzelője, miközben a nyomorban levő családok tízezeinek a wellfare fizeti a gázszámlát, miközben a szegény munkáscsaládok a kenyeret vonják meg maguktól, hogy fűtött legyen télen a lakásuk. NAPONTA egy BILLIÓ köbláb gázt bocsátanak Texasban a levegőbe.

Csupán azért, mert a középnagyati városok gáztruszitájnak a PROFITJÁT kell védelmezni.

Ezért a profitért pazarolják el a természet nagyszerű ajándékát, ezért a profitért sajtolják ki a szegény munkás keresetének egy nagy részét, ezért a profitért kell fájni a családok ezreinek télidőben.

Ez az a kapitalista rendszer, amely önmagát fogja meggyilkolni, amelyet nem a kommunizmus, de a saját ostobasága és büne fog halálra ítélni.

És ez az a kapitalizmus, amely hizott hassal odaveti magát az új deal utjára.

Annak az új dealnek az utjára, amely nem megdönteni, de megreformálni és megerősíteni kívánja a kapitalista világrendet.

Parancsszóra nem szülnek

Mussolini fel van háborodva, mert az olasz anyák nem szülnek elég gyorsan a katonákat.

Természetesen az olasz asszonyoknak nagyon jó okuk van rá, hogy ne siessenek a sok gyerekkel, mert azoknak is alig jut ennivaló, akik életben vannak jelenleg.

De a diktátornak kenyér gondjai nincsenek, az ő álmai az új római birodalmat látják a messze határon és az anyáktól várja, hogy a jövőendő légiók katonáit megszüljék.

Hát ebben az esetben kudarcot vall a diktátor.

Az olaszokra, csakugy, mint más nációra szuronnal sok mindent rá lehet erőszakolni és az emberek rendesen engednek a terrornak.

De azt még nem tanulták meg, hogy az asszonyok parancsszóra adjanak gyerekeket a világnak.

HAJÓKERESZTELES

A Berwind-White bányacsoport urai kellemes ünnepet töltöttek a mult héten Toledóban. A társaság új szeneshajóját, a Charles Dunlap-ot keresztelték, a társaság elnökének a nevérol.

Ugyanakkor rakodott Toledóban az egyik hajó, hogy a szezon első utját tegye és szent vigyen az északi kikötőbe.

LELKÉSZ URAK FIGYELMÉBE

Érttesítjük a protestáns lelkész urakat, hogy több oldalról jött kívánságra angol-magyar nyelven egyházi bizonyítványokat nyomattunk s azokból bármily mennyiségben a rendelés vétele után azonnal szállíthatunk.

Mínthogy néhány bizonyítvány rendelésénél kis összegről van szó, kérjük, hogy a bizonyítványok árát szíveskedjenek a rendeléssel együtt beküldeni.

A következő bizonyítványok kaphatók az alább megjegyzett árákon:

Esketési bizonyítványok	— — — —	10c
Halotti bizonyítványok	— — — —	7c
Keresztlevelek	— — — —	7c
Konfirmációs bizonyítványok	— — — —	6c

Szives megrendeléseket erre a címre tessék küldeni

Magyar Bányászlap

8502 WEST JEFFERSON AVE
DETROIT, MICHIGAN

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8502 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
TELEPHONE: VINEWOOD 1-8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners by Miners

21

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Michigan
Under the Act of March 3, 1879.

EZ NEM TARTOZIK CSUPÁN TRENTONRA

A kommunisták most már rádióan támadják a magyar egyesületeket, mert belülről nem tudják azokat szétfurni. A Trentonban megkezdett rombolás kiterjedhet az egész Magyar-Amerikára. - Amerika magyarságának vissza kell verni ezeket a támadásokat és rá kell koppantani a kommunisták kezére. - A magyar biztosító egyletek épsége kiállja a versenyt minden biztosító társasággal. - De nem állja ki a versenyt az a kommunista IWO., amibe a magyar egyletek tagságát csábítják. - A magyar papok és lapok végre ráébredtek arra a munkára, amit néhány hónapja számon kértünk tőlük. - Csak a napilapjaink lapulnak meg ebben a küzdelemben

Néhány hónapja számonkértük ezen a helyen a Szabadság, a Népszava és a magyar papok munkáját és rámutattunk arra a tényre, hogy a magyar közélet mezejét átengedték sok helyen a kommunista magyaroknak.

Azóta bevált, amit akkor jósltunk, hogy a vörös magyarok egyre hangosabban fognak itt mindenkinek a nevében handabandázni s előbb-utóbb mégis minden magyar tényező kénytelen lesz a harcot önvédelemből felvenni.

Különösen arra törekednek a vörösek, hogy a magyar egyleteket megbontsák, ahogy azt a Kun Béla üzenetében a számukra meghagyták. (Ezt az üzenetet a polgári lapoknak csak egy része vette tudomásul, mikor azt lapunk már megírta.)

Miután ugy látják, hogy belülről nem megy a furás, most kívülről próbálják az egyleteinket rombolni, hogy a magyarságot az ő IWO-jukba csábítsák s hogy a magyar testületek megtakarított millióit éppen úgy elherdálják, ahogy azt a saját Betegsegélyzőjükkal megtették.

Annyira mennek a szemtelen-ségben, hogy az IWO szervezője, Fehér ur, a minapában rádiószónoklatában a magyar egyleteket közeli pusztulását jósolta, bár ő tudja a legjobban, hogy a magyar egyletek a versenyt a legnagyobb amerikai biztosítókkal is elbírák.

Ezt a pimasz rádőbeszédet Trentonban mondta el az IWO szervezője, ahol a kommunista rombolók ellen a papok és a lapok már kénytelenek voltak felvenni.

Ami a magyar egyleteket illeti, azok nem szorulnak védelemre, mert a depresszió alatt a próba megtörtént. Mikor a bankok az ajtókat bezárták, a biztosító intézetek egy része a fizetést és a kölcsönt felfüggesztette, az országos magyar egyleteink a vihart állták és fizettek.

De itt a legfőbb ideje, hogy a magyar papok és az összes magyar tényezők beszéljenek az IWO-ról. Arról az IWO-ról, amely temetője lett a Munkás Betegsegélyező és Önképzőnek, mikor annak a pénzét az Új Előre az utolsó centig ellopja.

És mondják el, ismételtlen és nap-nap után mondják el, hogy az IWO nem ad rendes biztosítást a tagságnak, hogy tartaléka ott nincs a kötvénynek, hogy a tagságdíjak ott emelkednek évente, hogy a tagot akkor zárják ki, amikor akarják.

Hogy a legolcsóbb fajta term-

biztosítást csinálják, hogy a kötvények pénz- vagy kölcsön értékkel nem bírnak és hogy a bevétel legnagyobb részét kommunista agitációra fordítják.

Minden dollárból negyven centet "ügykezelés" címén pazarolnak el a szegény elbolydított tagok pénzéből.

És világossítsák fel a tagságot, hogy az IWO-nak nincs működési engedélye csak New Yorkban, ha tehát valakinek követelése van ez ellen a jeles társaság ellen, nem mehet a bírósághoz, csak New Yorkban, ami mondjuk egy pennsylvaniai, michigani vagy ohioi tagnak nagyon költséges.

Trentonban már rájöttek a lapok és a papok, hogy a vörös pusztítók ellen fel kell venni a küzdelmet, mert azok rosszakarattal rombolnak és az amerikai magyarság két valódi értékét akarják felgyújtani. Az egyleteket és az egyházakat.

Ezek a csirkefogók még csak nem is hisznek a vörös tanokban, mert akkor a kezük nem lenne ennyivel bekenve. Ürügy nekik a kommunizmus arra, hogy zavarogjanak és halásszanak a zavaros vizekben.

Szélahamosok és naplopók a legtöbben, akik a vörös céger alatt zsebelik Amerika dolgozó magyar munkásait. És akiknek nincs más céljuk és reményük, mint-hogy egyszer a nagy egyletek pénzeit is éppen úgy el tudják herdálni, ahogy az Önképző pénzt annak idején ellopták.

Ez a küzdelem nem a trentoniak küzdelme.

Ott kell velük lenni minden magyar intézménynek és minden jóakaratu magyar embernek, aki meglévő magyar intézményeinek védelmének kívánja.

A kommunizmus elveit mi nem valljuk, de meg bírjuk érteni azokat is, akik a nagy nyomorban bedültek a vörös eszmének és ezekkel mi nem kívánunk vitába szállni.

De a kommunizmus ürügye alatt szélahamoskodó rombolóknak nincs helye közöttünk és kötelessége minden magyar újságnak, minden magyar papnak és minden magyar embernek, hogy egyleteinket, öregedő magyar testvéreink utolsó reményességét a rombolóktól megóvjuk.

A trentoni magyar sorokat nem szabad magukra hagyunk, mellőlük kell állni mindenkinek, aki fel szokta a szavát emelni Magyar-Amerikában.

És különösen itt az ideje, hogy álljanak ki végre a napilapjaink is, amelyek olyan kényelmesen meghúzódnak a saját berkeikben, rabizva a hetilapokra meg egyes

TELE VOLT AZ ORSZÁG

lármaival, civakodással, rekriminációval a mult heten és nehéz kihámozni, hogy a legfontosabb eseménynek mit tartunk.

Mint-hogy e sorok olvasói leginkább munkásemberek, talán ránk nézve New York állam uttörő munkája képezte a legnagyobb eseményt a mult heten.

New York ezentul biztosítja munkásait munkátlanúság esetére, még pedig oly formán, hogy a munkásembert külön megadózni nem fogja.

Természetesen elégtelen az a biztosítás, amit ebben a törvényben ígérnek, de ezzel tették meg az első lépést — Wisconsin után — ebben az országban és ezt a lépést gyors egymásutánban több is fogja követni.

Hasonlóan örvendetes és fontos eseménye a mult hétnek, hogy Minnesota és Missouri államok törvénybe iktatták az agkori nyugdíjat és amennyiben a kongresszus végre kész lesz szintén azzal a törvénnyel, biztosan egy csomó állam fogja a jó példát azonnal követni.

Ujra meg újra, az analomig ismételnünk kell, hogy ezen törvények egyikével sem szabad beérnünk és rajta kell lenni a munkásosztálynak, hogy szervezetein keresztül a törvények módosítására kényszerítse majd a kongresszust és az állami törvényhozásokat.

Vegyenek példát a légioról, a mely most fog kiemelni kötézer millió dollárt az adófizetők zsebéből, pedig mindössze ha három millió volt katoná van szervezve.

A munkásosztály ebben az országban MINDENT elérhet a fennálló demokratikus keretek közt, ha szervezeten fog a szavazó urnáknál fellépni.

A MULT HÉTEN JELENTETÉK

be két oldalról is, hogy harmadik ticketje is lesz az országban a jövőre, bár e pillanatban nem lehet még tudni, hogy a különböző elégedetlen elemek miként fognak össze egymással.

Mint-hogy egy harmadik ticket esetleg a republikánusokat fogja újra az ország kormányához állítani, ezek a mozgalmak sokkal nagyobb fontossággal bírnak, mint azt a polgárság többsége gondolja.

A tavalyi választás fényes győzelmet adott Rooseveltnek, de mindössze három millió szavazattal többet kapott a demokrácia, mint a republikánusok. Ha az elnökválasztás évében négy-öt millió szavazatot a harmadik párt elvesz az elnökölt, könnyen a republikánusok juthatnak kormányra.

Egy harmadik párt kialakulásának egyelőre az áll az útjába.

papokra, hogy ezt a küzdelmet folytassák.

Gondoskodni kell viszont arról, hogy senki ezzel a küzdelemmel vissza ne élhessen.

Trentonban utaltak rá, hogy a kommunisták ellen a küzdelmet Detroitban is felvették.

Detroitban ezt mi nem látjuk. Detroitban visszaélt ezzel a jelszóval, ott a kommunizmus elleni küzdelem ürügye alatt vadászatokkal rendeznek olyan emberekre, akik kommunisták soha nem voltak.

Hisszük és látjuk, hogy az Trentonban nem úgy van, hogy ott tényleg a jelentkező vörös métey ellen vették fel a küzdelmet és a Fehér ur szemtelen merénylete mutatja, hogy azt a tizenkettedik órában kezdték meg.

Folytatni kell azt mindenkinek, amíg rend és tisztogatás nem lesz az amerikai magyar életben, amíg a vörös métey szélahamosai nem hagyják békében minden magyar intézményt.

hogy a vezérek valószínűleg nem tudnak majd megegyezni egymás közt, mert valamennyi diktátora szeretne lenni az országnak.

Ezek a mozgalmak azonban most már egész komoly formákat öltöttek, az elnököt és az adminisztrációt most már nyíltan és kiméletlenül támadják s a jövő évi választás kampánya teljes gőzzel megindult.

A HIRES RÁDIO PAP

bontott zászlót először s a detroiti első gyűlésén kiméletlen harcot üzent az elnöknek.

Érdekes, hogy amíg ezelőtt két-három héttel még hűséget esküdött Coughlin Rooseveltnek — mert akkor General Johnson rádió támadása alatt megszépült — a mult heten leplezetlenül támadta Rooseveltet.

A rádió pap programját nagyjában ismeri a közönség. Valamivel radikálisabb, mint a kormány programja s ezért szimpatikusan fogadják azt az országban.

S mert Coughlin egyelőre felülőltlenül támadhat és ígérhet, rádió beszélgetései nagy közönséget biztosítanak a számára.

Detroiti gyűlésén azonban kitetszett, hogy a pap-politikus hitlere akar lenni ennek az országban és egyenesen olyan tónusban beszélt, mint aki tulajdonosa és bősza lesz az általa alakítandó új pártnak. És mint aki — bősza lesz a nemzetnek.

Nagyon kevés kifogásolni valót találhat egy szegény ember a Coughlin programban, de ha azért fel kell adnunk a jelenlegi demokratikus rendszert és az egyéni szabadságot, akkor a papvezér veszedelmes lesz az országra.

A LEGÉRDEKESEBB KIJELENTÉSE

vagy bejelentése az volt, hogy az autó-ipar munkásait be fogja szervezni, de ezt nem munkásszervezet keretében akarja megtenni.

A Mussolini féle "corporate state" fascista álma csengett ki minden szavából, mikor hadat üzent az autó-iparnak és nagy kérdés, hogy az ipar munkásai hajlandók lesznek-e a csábításnak bedülni.

Coughlin sokkal több jóhízműséget mutatott volna, ha megígéri, hogy az AFL vagy más munkásszervezet keretei közé akarja az autómunkásokat szervezni, ez azonban furcsán hangzott volna annak az embernek a szájából, aki a saját munkán szervezett munkást nem alkalmaz.

A templomát szervezetlen munkások építették, akik ehéért dolgoztak s milliókra rugó nyomtatványait seah nyomdákban csinálják.

Furcsán hangzott, mikor EZ az ember a McCarr féle szenátusi küzdelmet pártolta, amely tudvalevőleg a szükség-számokon jüni fizetéseket követel a munkásnak.

Ismétéljük, hogy a Coughlin programjában és jóakarataiban nem akarunk gáncsokodni, mert középpénznek vesszük mindkettőt, de a politikai álmait nagyon veszedelmeseknek tartjuk és szívesen látnánk, ha a programot valamelyik politikai párt átvénné.

TERMÉSZETES, HOGY A

Coughlin zászlóbontása a felekezeti kérdést is felszínre vetette s gyűlése utáni napon már Senator Bailey alaposan neki támadt a papnak, aki papi titulusával jár a politikai mezőkön.

Felekezeti kirohbanásokat várhatunk később is és ha Fr. Coughlin igazán jóhízműsen szeretné megvalósítani a programját, akkor a helyét átadja

civil embernek, akinek a szemé-lye nem teszi ki a programot felekezeti támadások céltablájának.

Szombaton Iowában a leendő harmadik párt másik vezérét hallgatták, ahol Huey Long louisianai szenátor és diktátor tartott hatalmas beszédet.

A Des Moinesban tartott gyűlésen Rooseveltet és a kormányát még sulyosabban és nyíltabban támadták, mert ott már átvitték személyes térre a támadásokat.

Érdekes, hogy amíg Long "share-the-wealth" programját az elégedetlen farmerek nagy érdeklődéssel hallgatták, addig a földművelési miniszter elleni sulyos támadásai nem váltottak ki a földművesekből sok tapsot.

A farmerek elégedetlenek, mint mindenki más az országban, de maguk sem tudják, hogy mit akarnak.

NINCS KÉT FARMER,

aki képes lenne megegyezni, hogy milyen módon segítsen rajtuk a kormányunk, de megegyezik valamennyi abban, hogy a bónus-rendszert fenntartsák.

Ezenkívül természetesen azt szeretnék, ha a termelés teljesen szabad lenne vagyis a bónus fejében nem kellene a termelést levágni.

Maga a Farmer-Holiday Association, amely a hatalmas gyűlést rendezte, nem fog sok vizet zavarni, mert annak tavaly oly hangos vezérét, Milo Renot is unottan hallgatták, de ha lesz egy harmadik radikális párt a választási mezőkön, az sok szavazatot kap a farmok közt.

Ma már nem titok az sem, hogy Huey Longot is, Father Coughlint is erősen támogatja a nagytőke, mert tőlük várják, hogy a demokráta pártot megdöntve, a republikánusokat juttatják győzelemre a jövőre.

Két önjelölt elég hangos lármáján kívül a nagytőke propagandája újra teljesen elborította az országot és ismét olyan lármát csapnak a lapokban, mint tavaly a választások előtt, mikor a kormányt ezer oldalról támadták.

Sajnos, ezuttal a propagandának mutatkoznak az eredményei, mert a kongresszus teljesen feláadt és egyáltalán nem akarja megvalósítani az elnök programját.

AMIG AZ ALSÓHÁZBAN

a mult heten legalább tétő alá hozták a navy javaslatot, a szenátusban semmit nem csináltak.

A navy javaslat elfogadása azt jelenti, hogy hajóadunkra négyszázhatvan millió dollárt költünk a következő évben s ebben a szintén százmilliókra rugó fenntartási költségek nincsenek.

A fegyverkezés folyik az egész világon és bármennyire fáj az embernek, hogy azt megállítani nem tudják, kormányunknak kötelessége, hogy a jelenlegi helyzetben védtelenül ne hagyja a országot.

A navy nagy hadgyakorlatát pénteken megkezdik s Japánt biztosítani próbálják, hogy a gyakorlat nem ellenük irányul. Mint-hogy más ellensége nincs ennek az országnak, természetes, hogy ennek a diplomáciai frázisnak nincs sok értelme.

Most már itt lenne az ideje, hogy az alsóház elővegye a kormány többi javaslatait, amit azonban nem akarnak megtenni s valószínű, hogy előbb a munkások által követelt javaslatokat fogják tárgyalni.

A SENÁTUS TÁRGYALÁSAIT

teljesen megbénította a lincselés elleni javaslat a mult heten, mert a déli államok szenátorai azt agyon akarják és valószínűleg agyon is fogják beszélni.

Ha ezzel végeznek, valószínűleg a bónuszt tárgyalják s nem lehetetlen, hogy a bónussal együtt új adóforrásokat is csinálnak. A kormány azt ajánlja, hogy ez esetben az örökösödési adót erősen emeljék s vegyenek el a leggazdagabb osztálytól még három-négyszáz milliót évente.

Az NRA sorsát is el kell dönteni, de ettől erősen fázik a szenátus és valószínű, hogy a nagytőkére várnak, amely ezen a heten nyilatkozik meg Washingtonban a U. S. Chamber of Commerce-en keresztül.

A szociális törvények is napirenden vannak, amelyek felét a felsőház el akarja sikkasztani, hogy az agkori nyugdíj megszavazásával kitérjen a munkátlanúság esetére való biztosítás alól.

A bankjavaslat ellen erősen dolgoznak a bankárok, akik abba ugyan beleegyeznek, hogy központi bankot csináljanak, amely a hitelt szabályozná az országban, csak az a kívánságuk, hogy ne a kormány, hanem a bankár legyen az ura ennek a banknak is, amire Roosevelt egyelőre nem hajlandó.

EZEN A HÉTEN KÉT

érdekcsoport tart nagy demonstrációt a fővárosban, hogy nyomást gyakoroljanak a kongresszusra, de rajtuk kívül ezer más érdekeltség tart irodát Washingtonban, hogy azon keresztül fenyegetnek minden szenátort és kongresszant.

Ugyanakkor széleskörű propagandát rendeztek az egész országban és aki a lapokat gondolkodás nélkül olvassa, az úgy hiszi, hogy ma sokkal rosszabbak a viszonyok, mint mikor Hoover a Fehér Házt otthagya.

Rémítgetnek bennünket, hogy az államadóságok összeszerkasztkják az országot, hogy a

polgári és egyéni szabadságot Roosevelt elvette, hogy huszonöt millió lélek koldusbotra jutott, de **senki nem tudja megmondani**, hogy mit kellene vagy lehetne helyesebben csinálni.

Odáig ment a propaganda, hogy a nagytőke szolgálatába állították a külföldet és a Hearst lapok most egymásután szölgaltatják meg Európa "nagyságait", hogy lesújtó véleményüket elmondhassák Rooseveltről.

A mult hét végén Winston Churchill, volt angol pénzügyminiszter rémitette ezt a nemzetet, hogy Washingtonban szocializmust csinálnak és hogy a munkátlanok száma egyre nagyobb lesz.

A VOLT MINISZTER UR

elfelejtette azt a csekélységet, hogy a Roosevelt féle "szocializmust" Angliában régen megcsinálták és hogy százalék-arányban Angliában sokkal több munkátlan és nincstelen koldus van.

Ezzel a propagandával kapcsolatban folyik a másik propaganda, amely itt a gondolkodó liberális és radikális egyénekbe akarja belefojtani a szuszt és azt is minden vonalon folytatják.

A Hearst gang az iskolákra vetette magát és a főiskolákban akarják megfojtani a tanárok szabadságát, míg a kisebb lapok különösen a protestáns papok radikalizmusát támadják.

Közben minden állami törvényhozáshoz "vörös"-ellenes törvényeket nyomnak keresztül, amely nem a kommunista, hanem a liberális emberek ellen irányul. Ebben a nagytőkét segítik a haffayas egyesületek, a légio, a Daughters of American Federation és még vagy huszonöt hangos szervezet és ez a segítség — nem esik hiába. Mert ezeket viszont pénzzel a nagytőke segíti.

(Folytatás az 5-ik oldalon.)

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.

ALAPITVA 1867-BEN

A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA

Ez a hatalmas pénzintézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Érezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betéteket a Szövetségi Kormány garantálja. :-: Külföldi osztálya teljes felősséggel mellett utal át pénzeket a világ bármely részébe, akár dollárban, akár pedig más pénzbenben.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEK-BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER

Külföldi Osztályvezető.

PÜNKÖSDI NAGY TÁRSASUTAZÁS

AZ ÓHAZÁBA

A KÖZKEDVELT GYORSGÖZŐSÖN

Berengárián, május 29.

(Cherbourg-on át)

A VILÁGHIRŰ

BRENKÁCS CIGÁNYVAJDA

és felelőse társaságában, akik az utasokat a hajón élvezetes magyar zenével fogják szórakoztatni

Ez lesz a szezonnak egyik legélvezetesebb magyar társasutazása

Elsőrendű kényelem biztosítva. A régebbi turista kabinokat most harmadosztályú utasok kaphatják.

Magyar utlevél 17 pengő 20 fillér; vízum más utleveleknél féláron.

Bővebb felvilágosításért és a kabinok lefoglalásáért forduljon

KULCSÁR JÓZSEFHEZ,

a DELRAY BUSINESS EXCHANGE

TÁRSULAJDONOSÁHOZ

8100 West Jefferson Ave. — Telefon: Vinewood 1-7330

vagy

CUNARD WHITE STAR

LIMITED

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról.)

Érdekes, hogy a fejvesztett töké-sosztály a kisemmizettek fegyvereit akarja a saját fajtájuk ellen használni.

Kevesen vették ugyan észre, de valódi szenzációja volt az országnak, hogy a sok millióval rendelkező General Food elnöke, a szintén sok millióval rendelkező Mr. Hutton az egyetemi hallgatókat a radikális tanárok elleni sztrájkra izgatta. Tényleg igaz, úgy látszik, hogy az uralkodó osztályok csak akkor tanulnak, mikor a fejeik a lámpavasakra kerülnek.

A KÉT WASHINGTONI

gyűlésből érdekesebb az American Federation of Labor gyűlése, amely egyenes fenyegetést jelent a kongresszus számára, hogy a munkásság a harminc órás munkahétéről és a Wagner-féle kompánia júni ellenes törvényről nem mond le.

Green gyáván és nyomorultul bevallja, hogy amennyiben ezt a két törvényt nem alkotnák meg, a Federation felett az uralmat elvesztí s abban a radikálisok veszik át a hatalmat.

Más szavakkal a tehetetlen munkásvezér beismeri, hogy a munkásokat képtelen szervezni és egyenesen a kongresszustól várja, hogy azt megtegye helyette.

Lehetséges, hogy a két javaslat keresztül megy mindkét házban, de a harminc órás munkahetet az elnök jóváhagyni nem fogja.

A Kereskedelmi Kamara gyűlésén a nagytőke fog beszélni és természetesen azt fogják velünk elhitetni, hogy ha az elnök javaslatai keresztül mennek, az ország elpusztul.

Minden házban tartani kéne
Mr. Henry Hanson Dodgeville-ből, Wis. írja: "Feleségem és magam is sok éven át betegeskedtünk. Feleségem egészen legyöngyült és én is súlyos érzetiem magamtól. Körülbelül két év előtt elkezdődött a Porm-féle Alpenkräuter rendesen szedni. Azóta egészségségünk nagy mértékben megjavult. Feleségem megerősödött és én képes vagyok egy derekas napi munkát elvégezni. Igen bálasak vagyunk ezért az orvosságért, melyet nézetünk szerint minden házban tartani kéne." Ez a csodálatos gyógyfű orvosság üdvös hatást gyakorol az emésztés és eltávolítás folyamataira, frissíti a gyomor működését, rendben tartja a beleket, amivel megsegíti a természetet az egészséges és ép test felépítésében. Az Alpenkräuter csakis helyi ügynökeink árúsitják, ha nem kapható szomszédságában, írjon közvetlenül ide: Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

MINDEN MAGYAR NÉZZE MEG
FELESÉGEM A KISASSZONY
100 százasalakos, magyar, beszélő, éneklő, cigányzenés film-szenzációt
1935 MÁJUS 12-ÉN, VASÁRNAP délután 1 órától folytatólagosan este 11 óráig
az Union Színházban
Anawalt, W. Va.
"Feleségem a Kisasszony"-ban a magyar művészek legjelesebbjei szerepelnek: Agai Irén, Turay Ida, Gombaszögi Ella, Berki Lili, Pál Erzsé, Jávól Pál, Rajnay Gábor, Gözön Gyula, Mály Gerő, Pethes Sándor.
Belépti díj 30 cent

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

MORGANTOWN. W. VA.
R. F. D. No. 4. 16. Harding Street

Lelkész: BORSOS ISTVÁN
537 Richwood Ave Telefon 1238-R

ISTENI TISZTELET minden vasárnap délelőtt 11 órakor.
Előtte 10 órakor vasárnapi iskola.

C. E. (JUNIOR) minden hó első és harmadik vasárnapján délután 3 órakor a lelkeszlakon.

C. E. (SENIOR CLASS) minden hó második és negyedik vasárnap délután 3 órakor.

REFORMÁTUS NŐK EGYLETE gyűlése minden hó első vasárnap délután 4 órakor a lelkeszlakáson.

Ebben a sok oldalú propagandában senki nem akar a szegény republikánusokkal törődni, akik szintén szót kérnek és akik az ország több részében nagy gyűlésekre készülnek.

A REPUBLIKÁNUS PÁRT

azonban képtelen programot és vezért találni, mert ha a lakosság a józan esztét megtartja, akkor azt kiáltja felőlük, hogy "soha többé Hoover," jelenleg pedig ő a párt vezére.

Amíg a kormányt és annak politikáját ezer oldalról támadják, az elnök a középítkezések programját megkezdi.

A munka vezetését három emberre, Walker, Ickes és Hopkins bizalmasaira bízta, ami természetesen a kongresszusnak — és a tőkének — nem tetszik.

Elismerik ugyan, hogy mindhármán kiváló tudású, kiválóan tisztá kezű emberek, de éppen ez a tisztá kéz fáj az uraknak.

Ez a három név a bizonyítéka, hogy a négyezer millió dollár elköltésében sem politikai sáp, sem graft nem lesznek.

Senki nem tudhatja természetesen, hogy a négyezer millió dollár elköltsége tényleg véget vet-e a nyomornak, — a magunk részéről azt hisszük, hogy ez kevés lesz — de mindenki meg lehet róla győződve, hogy azt vagy annak semmi részét nem fogják ellopni. És mindenki hálát adhat az Istennek, hogy most nem a Harding féle gangsterek az urak az országban.

A PÉNZÜGYI VISZONYOK

alapos kilengéseknek voltak a múlt héten kitéve, mert a kormány az ezüst árat újra emelte. Ennek aztán óriási kihatása volt az egész világra, különösen azokra az országokra, amelyek nek pénzre ezüst valutára van fektetve, mint pl. Mexico és Kína.

Emlékeznie kell az olvasónak, hogy a kormány ellenetzte az egész ezüst programot, hogy azt a kongresszus kényszerítette az országra, részint hogy inflációt csináljanak, részint, hogy a nyugati ezüst-bányászó államok prosperitáshoz jussanak.

Ennek a meggondolatlanul lefektetett programnak a hasznát a külföld látja, mert az ezüst árat a kormányunk kénytelen állandóan emelni s ennek tudatában külföldi ezüst spekulátorok az ezüstöt nagyban vásárolják s annak kárát részben mi látjuk.

Ha a bónuszt megszavazzák, a pénzünk új kilengéseket fog mutatni, mert kétezer milliós hiteltást az emelkedő árakban azonnal megérünk.

A MUNKA FRONTJÁN

legérdeamesebb a toledoi Chevroletet harcot figyelni, ahol a munkások eredményes bérharcra legalább is felgyőzelemmel fog végződni.

A vállalat már mindent megígért, csupán a szervezet elismerésétől irtózik és itt fog oldulni, hogy lehet-e ilyesmit a közel jövőben az autó-iparban remélni.

Az illinois és pennsylvaniai bányász sztrájkok véres esemé-

nyei már nem képeznek szenzációt az országban, bár kissé új volt, mikor a United Mine Workers illinois kerületi elnökét gyilkossággért elfogták.

Az elnök ur és két társa egy embert megöltek, nyolcat megsebesítettek és kísült, hogy a hatalmas United Mine Workers "szervezői" közismert gangsterek, akiknél revolvereken és löfegyvereken kívül sub-machine-gunt is találtak.

A munkás szervezetek racketeeri vezérei ide juttatták a szervezeteiket és nem csoda, hogy a munkásoknak nincs a szervezetben bizalmuk, hogy a kongresszus által kell őket beteretlni a szervezetekbe.

A pennsylvaniai testvérharcban a múlt héten persze újra bombák robbantak és nincs egyelőre kilátás a békére.

AZ ACÉLMUNKÁSOK KONVENCIÓJA

szintén nem egyéb csalánsál, mert a törpe szervezet liberálisabb tagjait egyszerűen kivágták, úgy, hogy az öreg és reakciós basák gyűlésezték magukban.

A kétszázazernyi acélmunkásból nincs tizenötezer szervezve s most legalább háromezret kivágtak. Talán ennek meg lesz a jó eredménye és a munkások igazán demokratikus szervezetekbe fognak tömörülni, még akkor is, ha hátat fordítanak az A. F. L.-nek, amelyben nem tudnak igazságot találni.

Úgy a nehéz ipar munkásai, mint a bányászok közt több erősen radikális szervezet mutatkozik aktívnek és ha a munkások nem tudnak gyorsan független szervezeteket csinálni, vagy nem tudják a Federationt reformálni, amire nincs reménység, akkor e két iparág munkásait a vörös zászló alatt fogjuk hamarosan találni.

Természetesen van több kisebb sztrájk az országban, de a nagyobb szervezetek most inkább a törvényhozások munkájával vannak elfoglalva, mint a sztrájkokkal.

Az állami törvényhozások közül a munkáját több befejezte, de van elég, ahol képtelenek igazán dolgozni, mert elég reakciós törvényhozó van, hogy az időket megfelelő törvények alkotása előtt az utat elvágják.

A múlt héten a negyvennyolc államon kívül a — negyvenkilencdik is megszólalt, mert Puerto Rico törvényhozásának a többsége követelni kezdte, hogy államot csináljunk a gyarmatból.

A szigetország egy része a Philipinok példáján felbuzdulva a teljes függetlenséget kívánja, a többség azonban mellettünk akar maradni, de csak abban az esetben, ha államot csinálunk belőle.

Puerto Ricót annak idején a spanyoloktól vettük el és mindenképpen joguk van rá, hogy belépjenek az államok sorába.

Ez lenne az első állam, amely nincs a kontinenshez ragasztva, de ezt nem sokára követné Hawaii, amelyből szintén nem sokára önálló állam lesz a Unioiban.

AZ ÜZLETI ÉS GAZDASÁGI

viszonyok nem változtak lényegesen a múlt héten s örömmel állapíthatjuk meg, hogy a rendes tavaszi munka-hanyatlást még nem észleljük.

Most minden azon mulik, hogy a közmunkák mikor és milyen gyorsan kezdődnek és nem lehetetlen az sem, hogy munka-hanyatlás nem lesz ez évben.

Természetesen a nagytőke azt állítja, hogy valódi hiedeglelésben van a kongresszustól és az elnök javaslataitól való félelmében és bizonyos, hogy jobb lenne, ha a törvényhozás befejezné a munkáját, de a Rooseveltt által

követelt törvényekre szükség van.

Ha a kongresszus végre munkához látna és biztosítana mindenkét, hogy igenis, új deal van és lesz az országban, akkor azonnal munkához látna a nagytőke, amelynek minden esetre megvan a maga programja.

A közmunkák megindításával a segélyezés lassan megszűnik, amire nagy szükség van, mert az államok és városok a segélyterheket már nem bírják.

Illinois és Pennsylvánia, csakugy mint Louisiana és Ohio teljesen a szövetségre vannak utalva segélyezés ügyében.

CALIFORNIA LAKOSSÁGA

végre megtanulta, hogy lehet szegyenkezni egy államnak és a törvényhozás arra kéri a kormányzót, hogy kegyelmezen meg Mooneynek és Billingsnek, a két börtönben tartott és valószínűleg ártatlan munkásvezérnek.

A supreme court tudvalevőleg biztosította a két híres rabot, hogy ügyüket hajlandó felvenni és Californiában attól félnek, hogy az igazságot kiderül és ország-világ látni fogja, hogy két ártatlan embert tartottak két évtizede a börtönben.

Általános örömet keltett a múlt héten, hogy sikerült az első kereskedelmi repülőgépek minden baj nélkül a Hawaii szigetekre menetrendszerűen eljutni s ma már biztosnak látszik, hogy a Csendes tenger repülő forgalmát kifejlesztjük, hogy azt soha többé ne adjuk ki a kezünkől.

CANADÁVAL KEZDJÜK

ezuttal a külföldi események tárgyalását, mert azt látjuk, hogy a szomszéd országot az új deal szele teljesen megosapta.

Az uralmon levő politikai párt már hónapokkal ezelőtt kénytelen volt a Roosevelt programot felvenni és az új dealt beigérni az országnak.

A múlt héten aztán megkezdődött — a Csendes tenger mentén — a sztrájkok és munkászavargások, hogy az elnyomottak és nincstelenek a program megvalósulását sürgessék.

Azt bizonyítja ez, hogy bár politikailag Canada Angliához tartozik, gazdasági és társadalmi élete igazodik ehhez az országhoz.

EUROPÁT MEGINT

Hitler konsternálta a múlt héten, aki tudatta Angliával, hogy tizenkét submarint épített, amit később több is fog követni s a mit a német nemzetnek a Versailles szerződés természetesen megtiltott.

Európa sajtóját most újra tele lármázzák a legvadabb háborús riadókkal és újra arról szavalnak, hogy a németek a szent szerződéseket megszegtek, bár jól tudja mindenki, hogy azt a szövetségesek tették meg először.

Tipikus képmutatással folyton Németország egyenrangúságáról szavalnak, de mikor a német nemzet a saját sorsáról akar gondolkodni, rögtön a szerte foszlott szerződés rongyaiba takaróznak és hitszegésről beszélnek.

A SZÖVETSÉGESEK TERMÉSZETESEN

csak lármáznak, mert nincs módjuk rá, hogy a német nemzetet tovább is teljes elnyomatásban tartsák s ma holnap a kis nemzetekkel sem bírják azt megtenni.

Ha Európa ugynevezett államférfiai tovább látnának az orrukánál, akkor nem a német submarinok, hanem a német pogány vallás terjedésében látnák a veszedelmet, mert ha a kereszténységet megdöntik, akkor a kereszténységre épített civilizáció is megszűnik.

A német kormány a múlt héten egy csomó apácát és barátot elfogatott, egy csomó lutheránus papot bevitt a fogolytáborokba és minden vallásos újságot, vagy kiadványt megtiltott. Ugyanak-

kor nagy népgyűléseken hagyta jóvá a német pogány vallást, amely Hitlerben látja a megváltót.

UGY LÁTSZIK A KIS

államok is kezdik a béklyót levenni és a múlt héten éppen Magyarország kezdett önértetesen beszélni.

Tudatta a magyar kormány a szövetségesekkel, hogy a június-ra összehívott Duna-konferencián csak abban az esetben óhajt részt venni, ha a fegyverkezést meg fogják engedni a három kis levert nemzet számára.

Természetesen a kis ántántot a hideg rázza és a kardjaikat csörgetik, ez azonban nem változtat már a helyzeten és a szerződés katonai pontjai erős revízió alá kerülnek.

A DUNA KONFERENCIA

célja, hogy a jelenlegi határok biztosítására szerződéseket erőszakoljanak rá minden legyőzött államra s azonkívül Austria ugynevezett függetlenségét is garantálni akarják.

Ez utóbbi a legnagyobb hazugság, mert éppen azt akarják meggátolni, hogy Austria a saját sorsa felett függetlenül rendelkezék arra az esetre, ha az osztrákok valamikor jónak látnák, hogy a sorsukat a német nemzet sorsához kapcsolják.

Remélhető, hogy a német események hatása alatt Austria, Magyarország és Bulgária jelentős eredményeket fognak elérni.

MEGC SINÁLTÁK VÉGRE

a francia-orosz szerződést, amely természetesen a nagy mumus Németország ellen irányul, de Európában általában azt hiszik, hogy azzal sokat a franciák nem érnek. Ha a kommunista hadsereg egyszer a határokon túl megindul, valószínű, hogy a kommunizmus megy a nyomában. Éppen azért a francia nép fél az új barátságtól.

Lengyelország új "alkotmányt" kapott a múlt héten, amely még erősebb teszi a diktatúrát, mint amilyen eddig volt, amit tehát ostobaság alkotmányának nevezni.

Bulgária királya a múlt héten teljesen magához ragadta a hatalmat s állítólag egy katonai lázadás csírait elnyomta.

Görögországban népszavazásra készülnek, mert a görög nép egy része állítólag nem lesz boldog, amíg királyt nem kapnak.

A TÁVOL KELETEN

a Formosa szigetek földrendése kötötte le a világ figyelmét, amely háromezer ember életét oltotta ki és husz millió dollár kárt okozott.

A Csendes tengernek az az oldalán a földrendések gyakoriak, de ilyen nagyarányú szerencsétlenség mégis megdöbbentette a világot.

Ugyancsak földrengés volt Perzsiában és Európa-Délamerika és Afrika közt, ahol azonban a pusztítás sokkal kisebb volt.

AZ AMERIKAI MAGYARSÁG

igazi ünnepet ült a múlt héten, már legalább azok, akik a kolóniájukon túl levő életet is figyelemmel kísérik.

Detroit és külvárosainak hat Verhovay csoportja Verhovay Napot rendezett vasárnap, amelyen egyszerre háromszáz új tagot avattak.

A kivételesen szép ünnep egyáltalán nem azt mutatja, hogy a magyar élet haladik, hanem éppen azt, hogy az új nemzedék megszervezése re-generál bennünket.

A nagyfotosságu ünnepel és különösen az ünnepet megelőző szerszerzési kampánnyal hővebben foglalkozunk a jövő héten, mert Detroit magyarjai utat mutatnak az önkéntes és spontán munkával az egész amerikai magyarság és minden magyar testületünk számára.

AZ AMERIKAI KAPU MÉG MINDIG NYITVA VAN

A kvótatörvény alapján könnyen s minden várakozás nélkül kaphat bevándorlási engedélyt az Egyesült Államokba mindenki, akinek bebocsátása ellen törvényes kifogás nem emelhető. - Ahol nagyszerű szolgáltatásosság állnak a bevándorolni szándékozók és az amerikai látogatóra kés-ülődők rendelkezésére

A nagyközönség körében általános a tévhit, hogy az amerikai sorompók véglegesen lecsapód-tak a bevándorlók előtt. Az ország népének javarésze abban a hiedelemben él, hogy az európaiaknak Amerikába való özönlése befejeződött s többé nem jöhetnek bevándorlók az Egyesült Államokba, hogy közöttünk telepedve meg, új reménységekkel a szívükben, ebben az országban keressék a boldogulás lehetőségét. Ez a hiedelem, mely nemcsak Amerikában, de Európában is lábrakapott, téves: homlokegyenest ellenkezik a valósággal. Az amerikai kapuk továbbra is nyitva vannak azok számára, akiknek bebocsátása nem vesélyeztetheti a közbőrt s a bevándorlás nemcsak, hogy nem szűnt meg, de épp ellenkezőleg, az elmúlt két esztendő alatt állandó emelkedést mutatott s a világ minden tájáról egyre nagyobb számmal érkeztek törvényes bevándorlók és látogatók.

A washingtoni bevándorlási s polgárosodási biztos legutóbb ismételtén rámutatott arra, hogy a kvótatörvény alapján minden várakozás nélkül kaphat bevándorlási engedélyt az Egyesült Államokba akarki, aki a külföldi amerikai konzulok előtt kielégítő módon tudja igazolni, hogy nem fog a közterhelen esni s más tekintetben sem emelhető a bebocsátása ellen jogos kifogás. Az amerikai konzulok utasítottak, hogy a bevándorolni szándékozókkal szemben legyenek elnézőbbek, mint a multban voltak s a bevándorlási engedély megadása fölötti döntés alkalmával vegyék tekintetbe a bevándorlási szándékozók egyéni körülményeit s mindazokat az emberi szempontokat, amelyek a bebocsátás mellett szólnak.

A legutóbbi statisztikai adatok bizonyítják legmeggyőzőbben a tényt, hogy a törvényes bevándorlók előtt bizony továbbra is nyitva vannak az amerikai kapuk. Például az 1935 június hó 30-ával záruló bevándorlási évre a törvény 869 magyar állampolgár bevándorlását engedélyezte.

Az előző esztendőben 152 magyar állampolgár szerezte csak meg a bevándorlási engedélyt, jöhetett a törvény 869 magyar állampolgár számára engedélyezte, hogy megtelepedhessenek az Egyesült Államokban. A jöhíszemű alkalmi látogatók partraszállását sem nehezíti meg semmiféle akadály, szívesen fogadják őket s a hatóságok mindent elkövetnek, hogy minél könnyebb s egyszerűbb legyen a látogatók számára a beutazási engedély megszerzése. A Hamburg American Line és a North German Lloyd mindig szíves készséggel állnak az utazóközönség rendelkezésére, nemcsak az utazás tartama alatt, amikor az utas igényű kényelemben s páratlan biztonságban nagyszerű hajóik valamelyikén tölti az idejét, de már az utra-indulás előtt is azzal, hogy hatásmételtén rámutatott arra, hogy a kvótatörvény alapján minden várakozás nélkül kaphat bevándorlási engedélyt az Egyesült Államokba akarki, aki a külföldi amerikai konzulok előtt kielégítő módon tudja igazolni, hogy nem fog a közterhelen esni s más tekintetben sem emelhető a bebocsátása ellen jogos kifogás. Az amerikai konzulok utasítottak, hogy a bevándorolni szándékozókka szemben legyenek elnézőbbek, mint a multban voltak s a bevándorlási engedély megadása fölötti döntés alkalmával vegyék tekintetbe a bevándorlási szándékozók egyéni körülményeit s mindazokat az emberi szempontokat, amelyek a bebocsátás mellett szólnak.

A legutóbbi statisztikai adatok bizonyítják legmeggyőzőbben a tényt, hogy a törvényes bevándorlók előtt bizony továbbra is nyitva vannak az amerikai kapuk. Például az 1935 június hó 30-ával záruló bevándorlási évre a törvény 869 magyar állampolgár bevándorlását engedélyezte.

AMERIKAI KÉSZPÉNZ DOLLÁROK

KIFIZETÉSE AZ ÓHAZÁBAN JÓTÁLLÁSSAL PÉNZKÜLDEMÉNYEIT PONTOSAN ÉS GYORSAN ELINTÉZZÜK POSTÁN VAGY SÜRGÖNYILEG TÖBB MINT 30 ÉVE SZOLGÁLJA A MAGYARSÁGOT

THE HARBOR STATE BANK

ALAPITOTTA KISS EMIL
FOURTH AVENUE—9th STREET NEW YORK

HÍV AZ ÓHAZA

Látogassa meg szülőföldjét

A leggyorsabb út Magyarországra

Bremen - Europa

A Bremerhaveni kikötőből, közvetlen a hajó mellől expressz vonat indul, amely kényelmes utazást biztosít Budapestig

Vagy utazzák a népszerű expresszhajókon:

DEUTSCHLAND HAMBURG NEW YORK

ALBERT BALLIN

Kifűnő vasuti összeköttetés Hamburgból

Felvilágosítást nyújt a helyi ügynök vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE NORTH GERMAN LLOYD

1215 Washington Blvd., Detroit, Mich.

A BOLDOGSÁG ÁRA

(Folytatjuk.)

Blackford sohasem lágyult el, de azért óvatosan mégis udvarolt az ilyen közös étkezések alatt. A munkája gyakran megkívánta volna, hogy irodájába hozassa vacsoráját és utána tovább dolgozzék. Blackford azonban mindig hazament, hogy lássa az ajtóban reá várakozó Alice alakját, amikor lábát az első lépcsőfokra teszi.

Alice titokban mindig figyelte az urát, tudta, hogy mikor fekszik le és lépteiből következtetett a fáradtságára. Egy éjjelen, mikor hiába várta a hallon csendesen közelgő lépteket, felkelt és megnézte, hogy mit csinál?... Blackford elaludt munka közben, feje az asztalon pihent, egyik karja pedig alácsüngött. Alice ránézett egy percig s aztán leült az alacsony hintaszékbe.

Valami szokatlan volt az elernyedt alakon. Annak az új embernek a jellegzetessége, amivé most lett. A sok dologtól kimerült és székeben elszunnyadt Blackford már nem az a közönyös ember volt, aki tétlenül hagyja kisiklani kezei közül a szerencsét.

Alice bátran nézett szembe az eredményel: — hiábavaló volt az önámítás, szerette ezt a férfit! Blackford őszintesége lefegyverezte s akármilyen történt is — Alice szerette őt... Blackford most megmozdult és Alice felszokott ültéből, megijedve, hogy a férfi észreveszi, hogy ő itt öröködik mellette... De Blackford csak sóhajtott és nem mozdult tovább... Alice hát ismét leült.

— Most jól meg kell gondolnia mindent — tűnődött magában. — Az ösztöne azt sugta, hogy menjen oda az urához és mondja meg nyíltan, hogy mit érez... de tudta, hogy erre nem lesz képes. Visszariadt a visszautatástól, amit biztosan megsejtett. Blackford nem hitte neki s azt gondolta, hogy most megint csak... —

Alice elfelejtette, hogy a férje vétkezett ellene és csak arra emlékezett, hogy szerette az urát... Érezte, hogy ő távolodott el a férjétől s ez fájt neki. Mellette kívánt lenni abban a munkában, amely most lekötötte urának minden erejét. Oda szeretne volna adni az ő bátorságát és hitét is. Szerette volna, ha a férje érzé, hogy a felesége mellette van és együtt dolgozik vele.

Alice fölállt és a férje fölé hajolt. Kezével gyöngéden megérintette Blackford haját — hiszen csak nem hagyhatja ilyen kényelmetlen helyzetben aludni!... Alice ujjai megrándultak.

— Warren — szólt lágyan a férje felébe — kelj föl. Elaludtál itt a széken.

Blackford kinyitotta fáradt szemait és

megpillantotta a föléje hajló Alicet, két hosszú, vállára omló hajfonatával. Azonnal felugrott.

— Sajnálom, hogy alkalmatlanságot okoztam — mondta szárazon, mert az álomtól alig bírt a lábán állni — köszönöm, hogy fölébresztettél.

Alice meglepődött, mikor Blackford sarkon fordult és hirtelen kiment... Pedig ez érthető volt. A férfi arra a másik éjszakára gondolt — hogy ismét csak csábítgatja Alice? — Nos... ez nem fog neki sikerülni. Erősen elhatározta, hogy sohasem fogja megbocsátani azt a beugrasztást... ámbár most mintha... eh, női ravaszság!

Alice türelmesen várt és remélt a következő napokban. De Blackford semmivel sem mutatta, hogy észrevette feleségén a változást. Eszébe sem jutott, hogy a felesége meg is változhatott. Az első estén kimondott szavakat végleges elhatározásnak vette és nem látta meg feleségének bátoratlan közeledését.

Alice itt, Cahabában tanulta megismerni az életet. A szokatlan érintkezés az egyszerű emberekkel egyre jobban kinyitotta a szemét. Sokkal megértőbb lett. Sok mindent megértve, szeretettel és érdeklődéssel fordult mindenki felé. Cahaba is hamar megszerette őt és sok jó barátja lett.

Bizalommal fordultak hozzá, elmondták fájdalmaikat, félelmüket és örömeiket. Így történt, hogy egy napon Mrs. Lawler zavartan és habozva közeledett hozzá. Alice éppen a legkisebb Lawler csemetét ringatta álomba, mikor az asszony karjára tette a kezét.

— A maga nyugalma egy kicsit furcsa, édesem, azt hiszem, hogy semmit sem aggódik az ura miatt.

Alice megdöbbenve nézett fel az asszonyra.

— De miért aggódnám? Mit csinált az uram?

— Nem arról van szó, hogy mit csinált, hanem arról, hogy mit csinálnak majd vele amiatt a pálinka-eset miatt, amiben az öreg Shackleford a ludas.

— Nem értem önt, Mrs. Lawler. Ha van valami, amit tudnom kellene, csak mondja meg gyorsan!

— Nem hallotta, hogy mi történt az irodában múlt éjjel?

— Nem.

— Föl akarták robbantani az irodát az urával együtt. Ha valaki akkor véletlenül ki nem hívja a szobából, bizony megjárta volna. Aztán a bánya szájánál is történt valami. Ráejtettek egy feszítő-vasat, de szerencsére elhibázták, mert bizony nem tudom, hogy mi történt volna, ha a vasrud a fejére

esik! Azt mondják, hogy ez véletlenség volt, de velem nem lehet ezt elhítni.

Alice oly erővel szorította magához az alvó gyermeket, hogy az sivalkodva ébredt föl.

— De hát miért akarják bántani?

— Édes szívem, azt tudja, hogy az öreg Shackleford mindenre elszánt, nagyon elvetemült ember. Bizonyos, hogy pénzért és kapzsiságból mindenre képes. És a maga ura most tönkretette a pálinka-üzletét. Ebbe pedig ő nem fog belenyugodni harc nélkül.

— Azt gondolja, hogy Mr. Blackford most veszélyben forog.

— Édesem, nemcsak gondolom, de tudom. Majd mondja meg neki, hogy nagyon-nagyon vigyázzon magára, bármit is csinál.

— Majd szólok neki — ígérte Alice — de erről én semmit sem tudtam. Azt ugyan láttam, hogy sok minden megváltozott a telepen, de erről senki sem szólt semmit.

— Igen, mert mi elhatároztuk, hogy nem mondjuk meg, hogy "maga ne féljen, de én úgy gondoltam, hogy mégis csak jobb, ha tudja. Mondja meg az urának, hogy ne járkaljon egyedül éjszaka.

Alice szemrehányást tett önmagának, miközben sietve ment hazafelé. Saját magát okozta azért a veszélyért, ami most az urát fenyegeti. Blackford ő miattá keveredett bajba. És neki mástól kell megtudnia mindezt! Ez még jobban megmutatta, hogy milyen távolállónak érzi magát Blackford a feleségétől s Alicenak ez fájt.

Azt hitte, hogy én nem is törődöm mind ezzel s úgy rohan a bajba, hogy nem is szól nekem — zokogott magában Alice — bár megmondta volna, hiszen csak ez érdekel!

Türelmetlenül várta haza az urát, aki ma korán megjött. Alice nem sietett a mondani valóival, megvárta, amíg a férje megvacsorázott s a kávéját kevergetve, elgondolkozva nézett az asztalra. A férfi arca fáradt volt és gondoktól szántott.

— Warren, volt valami kellemetlenséged Mr. Shackleforddal? — kérdezte Alice.

— Nem mondhatom, hogy éppen kellemetlenség — felelte Blackford és csendesen mosolygott, amint felpillantott — csak megmondtam neki, hogy ezután nem teheti meg azt, hogy szemünk láttára rejtse el a pálinkáját és árusítsa itt a telepen. Shackleford pedig azt mondta nekem, hogy igenis, megteheti. A dolgok aztán ennyiben maradtak.

— Hogy áll a munka a bányában?

— Nem valami jól és ennek furcsa oka van. Nagyon sok kisebb-nagyobb baleset történik éppen most.

— Miért mondd azt, hogy "éppen most"?...

— Nos, az apád éppen most adta meg, amit kértem. Itt van az alkalom, hogy valami nagy dolgot vigyek véghez.

Aztán elmondta Alicenak, hogy mit írt Reubens s milyen ellenszolgáltatást ajánlott. Alice semmivel sem árulta el, hogy tudott mind erről... milyen jó volt, hogy az apja már előre értesítette!

— És... meg bírod... csinálni? — kérdezte Alice aggódva.

— Mindenki azt állítja, hogy nem, de én kiharcolom — mondta Blackford határozottan. — Ez az egyetlen mód rá, hogy visszanyerjem a... az önbecsülésemet. Valahogyan úgy érzem, hogy csakis így bizonyíthatom be neked, milyen nagyon bánt... mind az, ami történt. Aztán, ha célt érek, majd meglátjuk. Talán te is másképp fogsz gondolkodni és hajlandó leszel szabadnak tekinteni magadat. Nagyon kellemetlen nekem az a tudat, hogy te, akaratod ellenére csakis az én hibám miatt vagy itt a telepen.

Alice ránézett és már felelni is akart, de mégsem tette. Blackford szavai megmutatták, hogy a férfi hogyan vélekedik. Most hát ő is vár addig, amíg férje eleget tesz Reubens kívánságának s majd csak azután beszél vele. Ha előbb szólna, ezzel csak Blackfordnak ártana.

A férfi rövid gondolkodás után ismét megszólalt.

— Hogy meg bírom-e csinálni?... Nos, vagy csinálok valami nagyszabású dolgot, vagy a legmélyebbre kerülök a Cahaba Company történetében. Őszintén szólva még nem tudom, hogy melyik fog bekövetkezni. Ha nem sikerül, akkor sem teszek magamnak szemrehányást. Nem az én hibám lesz, hogy nem voltam elég erős... ha megteszek mindent, ami tőlem telik.

Alice megérezte a férfi hangjában zakatoló kint. Sietett valamit mondani.

— Mrs. Lawler ma délután üzenetet adott át a számodra.

— Ugyan?... —

Azt mondta Mrs. Lawler, hogy valaki meg akart gyilkolni.

Nos, hát szerencsés voltam, mert itt vagyok!

Miért nem mondtad el nekem?

Blackford mosolyogva nézett Alicera és a hangja kissé gúnyosan csengett.

Ez a kérdés épp olyan felesleges, mint ahogy előre tudod, hogy mit felelhetek rá. Miért zavartalak volna vele? Hiszen az egész csak csekélység volt... csupán egy kis dinamit az iroda alatt. Miután pedig éppen akkor

nem voltam a szobában, nem is történt semmi baj.

Alicet lelke mélyéig megrázta és megragadta az a mód, ahogyan Blackford azokat a megdöbbentő dolgokat fogadta, amelyek oly izgató hatással voltak őreá. Közelebb húzódtak egymáshoz és Blackford hangja sokkal megnyugtatóbb volt, mikor újra megszólalt:

Ezeket a dolgokat várni lehetett s engem nem is lepnek meg. Ha majd nagyon veszélyes lesz a helyzet, nyugodni lehetsz, hogy a sarkamra állok... Tudom, hogy ki...

Blackford jobb oldalán csörömpölve, száz darabban hullt szerte az ablaküveg. A szoba szemben levő falába süvitve csapódott be a golyó és a tompán dörent a puska lövése.

Blackford és Alice egy pillanatilva maradtak és értelmetlenül meredtek a betört ablakra és a lövés légnyomásától meglegett függönyre. Aztán a férfi felugrott, az ajtóhoz rohant és kezét már a kilincsre tette — de Alice hirtelen előbe vetette magát.

— Nem! Nem! — kiáltotta félrerántva a férje kezét — ne nyisd ki!

Eh, engedj, meg kell tudnom, hogy ki volt! — mondta Blackford és ki akarta szabadítani a kezét, de Alice nem engedte.

Ismét löni fognak — intette az urát — hát nem érzed, hogy ezek kint várnak rád? Téged megvilágít a lámpafény, úgy, hogy nem fognak még egyszer célt tévesztetni... Nem! Kérlek, ne nyisd ki az ajtót!

Blackford mozdulatlan maradt. Önkéntelenül védőleg terjesztette ki a karjait felesége fölé, aki még mindig hozzásimulva iparkodott őt visszatolni. — Álom ez vagy valóság?... Csakugyan közelebb simul hozzá Alice?... —

Blackford erősen küzdött a vágy ellen, hogy a karjaiba zárja — de még ebben az izgalmas pillanatban is közéjük furakodott annak a másik éjszakának az emléke. Az asszony hajának az illata juttatta ezt eszébe! Blackford hangtalanul állt egy percig, aztán nyugodtan kiszabadította magát. Alice mély sóhajással lépett hátra és a férje inkább vite, mint vezette őt a legközelebbi székhez.

Alice halk sikoltással emelkedett fel ismét és a redőny nélküli, nyitott ablakra mutatott.

Huzzad le a redőnyt! Ismét belőhetnek!

Blackford azonnal engedelmeskedett. Alice remegve kapaszkodott a szék karjába, mikor férje az ablak előtt állt és felnyult a redőnyért. De nem történt semmi és Blackford, visszatérve hozzá, megcirógatta a kezét.

(Folytatás)

Nem panaszkodhatom azt, hogy az "elfelejtett emberek" közé tartozom. A Himler lapok többet, sokkal többet foglalkoztak kismiskasággal és pedig még halálom előtt, mint pl. a New York Sun annak idején Charles Dana-val, halála után. Pedig azt hiszem nem tévedek, ha azt mondom, hogy Mr. Dana a legtipikusabb, legteljessebb újságírója volt a polgárháborút követő évtizedeknek.

Gyakori enlítés történt az utóbbi időben az én szerénységenről és mégis kénytelen vagyok a figyelmes olvasó szerénység-érzetét azon kijelentéssel megbotránkoztatni, hogy azokat a szép, dicsérően méltató szavakat úgy szedegettem magamba, mint az égi manna.

Nincsen ember Magyar-Amerikában, aki annyira össze volna forrva a magyar multtal és jelenlét, mint Himler Márton. Olyan sincs, aki olyan "lison"-t, összekötő kapcsol képezzen Magyar-Amerika és az Egyesült Államok között. Olyan pedig az egész világ sajtójában nem akad, aki nálánál tárgyilagosabb volna a saját lapjaiban. Nem követi azt a felfogást, amelyet egyik jókedélyű olvasója írt a Himler Hétlapban, hogy "Őn azt írhat a lapjában, ami Önnek tetszik", hanem nagy tiszteletben tartja olvasó közönsége jogát és nem vindikál magának több jogot ahhoz, amit lapjában magáról vagy a saját érdekében írhat, mint a mennyi jogot bármely — még ellenséges álláspontot elfoglaló olvasójának, vagy akár nem is előfizetőjének talán tulságba menő liberalizmussal, megad. Szóval, a Himler lapok a közérde-

A Régi Jó Betyárvilág Magyar-Amerikában

kek félelmetlen géppuskái, amelyek épp úgy fordíthatók tulajdonosai, mint bárki más ellen. A Himler lapok nem "le'b zsurnálok". Megdicsérik ellenteleiket, mint ahogy megkritizálják barátaikat.

Az ilyen dicséret vagy kritika igaz értékkel bír. Én nem mint ellenség részesültem ugyan sok szép dicséretben, de jóleső érzéssel fogadtam azokat, mert Himler Mártontól jöttek, aki a legjobb kvalifikációval bír arra, hogy Magyar-Amerika embereit és intézményeit bírálat tárgyává tegye. Vannak magyar újságírók Amerikában, kiknek hasonló dicsérete teljesen érintetlenül hagyja.

"A Régi Jó Betyárvilág" alatt azt a világot értem, amidőn magyar és más "bankárok" lesipuskáltak a bevándorolt szegény munkásnépre. A különböző nemzetiségű "bankárokat" ezuttal futni hagyjuk. De mivel "Csillagos Szabó László" a Pesti Naplóban kommentált az éni ügyemben, melynek tárgyául a Himler Márton valamelyik cikke szolgált és mivel ebben a kommentárban foglalkozásonat "volt bankárnak" enliti kissé fővárosiasan féltékeny, de különben nagyon jóakaratu közleményében, legyen szabad kijelentem, hogy én sohasem voltam bankár, sohasem hirdetem magamat bankárnak és ha néhai Koháry Sándor barátom meg nem előzött

volna a tulvilágra való utban, vele bizonyíthatnám legjobban, hogy valahányszor — szokása szerint — engem "bankár urnak" nevezett, mindig ráforordtam, hogy én — tisztelet a kivételnek — nem tartozom ahhoz a gyógyfajzathoz. Akik tudták a magyar "bankár" mineműségét, azok részéről komoly sértésnek vettem ezt a megszólítást, épp úgy, mint akik "doktor" vagy "professor" urnak neveztek, csak azért, mert rövidlátó létemre szemüveget viselek. Akik pedig nem tudták, mint ahogy a legtöbb honfitársam tényleg komolyan tekintett bankárnak, azok részéről is megbántódtam, ha "bankár urnak" szólítottak, de nem remonstráltam minden egyes esetben. Mert hiszen úgy nevezték őket, hogy itt mindenki bankár, akinek hajójegy irodája van.

Én soha nem pingáltattam írodám ablakúra a bankár szót, sem pedig a magyar királyi koronát, hanem mint Csillagos Szabó László mondja: hogy "valódi mivoltukat jobban kifejezi ez a név: pénzküldő és hajójegy árusító" volt a titulusom. Hát én éppen így tituláltam magamat, csak éppen a hajójegy árusító helyett hajójegy ügynök voltam.

A Notary Public címet nem neveztem közjegyzőnek, mert a magyar közjegyző és Notary Public között nagy különbség van. Végül hirdetményeimben nem igyekeztem elbájlolni a köz-

zönséget arcképemmel és nagy-szerű hazai összeköttetésekre sohasem hivatkoztam, mint a "becsületes bankárk".

"A régi jó betyárvilág..." nem tulzott kritika, ha azt az amerikai magyar bankárok viselt dolgaira alkalmazzuk, ámbátor a hatóságilag szabadalmazott amerikai bankok ezrei — az utóbbi 10-12 év tanúsága szerint csak annyiban különböztek a magyar "futóbankártól", hogy míg a magyar "bankárok" csak a magyar munkásnép tizezreit rabolták, addig a "rendes" amerikai bankok ezrei a magyarokat és más nemzetiségűket és a benusulított amerikaiakat fosztották ki törvénytelen spekulációkkal.

Amennyiben megtehették, "A régi jó betyárvilágra" időről-időre visszatértek, annak az illusztrálására, hogy milyen áldozati bárányoknak tekintették Magyar-Amerika népét.

Itt csak azt akartam bizonyítani, hogy én nem voltam amerikai magyar bankár és Himler Márton nem is említett engem mint olyat. Most még csak egy-két félreértést legyen szabad megmagyarázni.

Tizennégy éve özvegy ember vagyok és az én és egyetlen fiam jó világa néhai feleségemmel együtt sírba szállott. Fiamat hazavittem és Budapestet három évi kereskedelmi végzet. Visszajövelete után pedig tanult és pedig mint "high honor student",

A depresszió engem is gyenge pénzügyi állapotban talált, aztán most nyolc hónapja szélhü-dés érte balkaromat, amiből még nem gyógyultam ki. Betegségem keletkezése óta fiam teljes egészében teljesítette — nemcsak kötelességét, hanem annál többet is. Azonban nem képes annyit keresni, hogy engem megfelelő ápolásban részesíthessen. Háztartásunkat, úgy ahogy, fel-színen tartjuk, a mindennapi kenyerünket fiam kikeresi. De kellő orvosi kezelésre nem jutott.

A dolgok illetén: állapotában akcióbá léptek Pittsburgh és vidéki barátaim és nagy fáradtsággal — és néhány magyar újság segítségével — rendeztek egy estélyt, amelynek tiszta jövedelme 183 dollár volt, ami kirántotta a kátyuba került szeke-ret a sárból.

Korántsem szenvedek annyit, amennyit kórházi tapasztalatom szerint sok más beteg szenved, sőt a 183 dollárt különben is úgy tekintem, mint midőn az egyik jóbarát kisegíti kátyuba került barátját, tehát nem charity. Az én kedves közönségem kapott amnyit beszédet 50 centért, hogy 50 dollárért sem kaphatna többet. (No meg egy pár élvezetes ének és zene-darabot.)

De azt még másképpen is meg akarom szolgálni.

Róth H. Ignác.

UJ SZENESHAJÓ

A mult héten keresztelték meg a Pittsburgh Coal hatalmas hajóját, melynek neve "Champion Coal" és melynek ürtartalma hat ezer tonna. A hajót riverhajózá-sra készítették.

Sztrájkolnak a rabok

Ohio állam fegyházában a rabok sztrájkoltak a mult héten, mert kevés fegyvernek adtak kegyelmet az utóbbi időben.

Ezen tagadták meg a munkát és mert ezer embert nem lehet magánzárkákba csukatni, a fegyház wardenja egyszerűen másoknak osztotta ki a munkát helyettük.

Aki azt hiszi, hogy könnyű a raboknak sztrájkolni, mert az élelem és a hajlék azután is, sőt a sztrájk alatt is meg van a számukra, azok nagyon csalódnak.

A fegyházak rabjai megőrül-nének, amint hogy gyakran megőrültek, ha munkát nem adnak

a számukra és a dolgoztatás nem a büntetés szigorítása, hanem kegyelem a társadalom részéről. Bizonyos tehát, hogy nagy ok nélkül a rabok sztrájkba nem mentek és mosoly helyett a leg-erélyesebb vizsgálatot kellene követelni, hogy miféle embertelen-ség bírta a fegyenceket a sztrájk-ra.

A kegyetlenséget könnyen el-hihettjük arról a fegyházról, ahol pár éve halálra süttöttek egy né-hány száz fegyencet, mert az ak-kori warden attól tartott, hogy ha a nagy tűz alatt kiereszti őket a cellából, egy-kettő esetleg megugrik.

Néhány ok, amiért ezeken a hajókon utaztél:

- Nincs osztály különbség. Minden utas ugyanabban az osztályban van és ugyanazt a kényelmet, kiszolgálást és kosztot élvezi.
- A hajók nagyok, modernül berendezettek. A kabinok tiszták, kényelmesek és szépek. A koszt bőséges és nagyszerű.
- Havre vagy Antwerpen kikötőjéből közvetlen express vonatok viszik az utasokat és a podgyászt Magyarországra, Czechoslovakia, Románia és Jugoszlavia minden részébe.

Forduljon helyi ügynökhöz, vagy

ARNOLD BERNSTEIN LINE

17 Battery Place New York, N. Y. | 523 Park Bldg. Pittsburgh, Pa. | 203 S. Dearborn St. Chicago, Ill.

E EBBŐL KEDÉST CSINÁLNI

az állapotok, mikor a polgárság a lázadást megkezdte és ott a tisztogatással elég jó, de nem egész munkát végeztek.

Szép dolog lenne, ha most a kcsapott ügyvédek kezdenének el beszélni és ők a bírókat lepleznék le, hogy azok közt is tisztogatást lehetne végezni.

Mert feltétlenül az ügyvédek állnak az alvilág állandó harcaterén az első trencsekben, de ő mögöttük vannak a politikai hatalmasságok, akik — mint a generálisok — a gonosztevők hadjáratát vezették és a hadisarc nagyobb részét bezsebelik maguknak.

Mindenesetre jó lenne legalább a philadelphiai példát országszerte követni és a polgárságnak erőlyesen követelnie kellene, hogy az ügyvédi kamara tisztítsa meg azennal a saját portáját.

MULATSÁGOK NAPTÁRA LOGAN

A Verhovay Segély Egylet 248 és 350-ik fiókjai 1935 május 4-én Verhovay Bált rendeznek a Colonial Hotel tánctermébebn Loganban, melyre minden magyar testvért családjával és barátaival szeretttel meghivnak. Belépti díj férfiaknak 75c, nőknek 25 és 10c állami adó. — A mulatságon kitűnő zene fog játszani. — Kezdeté este 6 órákor — vége soha.

HEMPHILL
A Verhovay Segély Egylet 431-ik, Hemphill-i osztálya 1935 május 11-én este fél 8 órákor nagy bált rendez a Hemphill Union Hall termében, melyre a vidék magyarságát ezuton is tisztelettel meghívja. A zenét Younger István kitűnő zenekara szolgáltatja. Belépti díj férfiaknak 50c, nőknek 25c. Kitűnő ételek és italok. — Hozza el a barátait is.

KIS HIRDETÉSEK HAZASSÁG

57 éves özvegy ember vagvok. Szeretnék a lap útján megismerkedni hozzám való özvegy asszonnyal, aki jó otthonra vágyik és engem megbecsülne. Van magánházam és egy kis truck farmám. Leveleket kérek a kiadóba: P. K. Magyar Banyászlap, 8502 W. Jefferson, Detroit, Mich.

KERESTETÉS
Keresem Kiszelicza Pált, aki ezelőtt Amherstdale, Logan Countyban lakott, most valahol Pennsylvániában farmán lakik, hogy irodámnak azonnal írja meg jelenlegi tartózkodási helyét és címét, mivel részére előnyös pénzértéket tudok kieszközölni és annak kiutalását el tudom intézni. Aki címét tudja, értesítse Oscar Táborny ügyvéd és jogtanácsost, Logan, W. Va. (5-9)

ÜZLETI ALKALOM
New Brunswick, N. J. városának fő helyén egy butcher és grocery üzlet öregség miatt jutányos áron eladó. Érdeklődők irjanak Érdeky József 260 Neilson St., New Brunswick, N. J. címre.

KÜLÖNLEGESSÉG
Amig a raktár tart 10 font enyhét tört leveles dohány, egy pipa és ízesítő mindössze \$1.75. Fizesse meg a postán, mikor megkapja a dohányt. Rendelje meg még ma!
HICKORY RIDGE FARMS
Fulton, Ky. Dept. M-7.

FIGYELEM, BETEGEK!
Ha önnek izom-fájdalmai vannak, ha horzsolás vagy vágás következtében a bőre feltörik, ha rovarcsípés vagy növénymérgezés következtében viszketése van, ha napszúrás a bőrét felszívja, azonnali enyhülést nyújt az

ÁRPÁD LINIMENT
amit ismernek egész Európában és amely Európából importált fűvekből és gyökerekből készül. Egy rövid időre, amig az Árpád Linimentet megismeri a közönség, két darab dolláros üveggel küldünk egy dollárért. - Az Árpád Linimentről garantáljuk, hogy azonnali enyhülést nyújt. Erre a címre küldje a rendelését a pénzzel együtt: John Koval, Box 5., Mona, West Virginia.

KEPVISELŐINK
WEST VIRGINIA
Dobos István, Kimball, W. Va.
Domokos Mózes, Prenter, W. Va.
Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, Meadow-Brook, W. Va.
Kish András, Brady, Booth Everettville, Rivesville, Lowesville, National, W. Va.
Kocsei György. Chattaroy, W. Va.
Kreizler István, Morgantown és vidéke.
Lányi József, Red Dragon, W. Va.
Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va.
Magyar András, Skelton, W. Va.
Margóczy Imre, Lundale, W. Va.
Mojzer János, McMechee, W. Va.
Opoczki György, Lobata, W. Va.
Paul István, Jenkins Jones, W. Va.
Pongrácz József, Nellis, W. Va.
Sitku István. Willamson, W. Va.
Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA
Julius Bakos, La Belle, Pa.
Barczl János, Lemont Furnace, Pa.
Blizman Béla, Springdale, Cheswick, aus, Glo, Pa.
Bódis Géza, Yatesboro, Pa.
Bozsnyák József, Rossiter, Pa.
Csányi József, Kent, Clune, Pa.
Csatáry Ferenc, Bainford, Pa.
Csordás István Heilwood, Pa.
Darnay József, Fredericktown, Pa.
Eperjessy István, Johnstown, Pa.
Géczy Sándor, McAdoo, Pa.
Fekete József, Kingston, Pa.
Gara Béla, Uniontown, Pa.
Gyürke Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa.
Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa.
Hajdu János, Pricedale, Pa.
Király György, Russelton, Pa.
Lukács János, Gallitzin, Pa.
Mészár Sándor, New-Salem, Pa.
Mikus István, Greensboro, Pa.
Molnár András, Van Meter, Pa.
Nagy József, Marsteller, Pa.
Orosz Bertalan, Richeyville, Pa.
Orosz Kálmán, Kulpmout, Mt. Carmel, Shamokin, Keiser, Pa.
Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa.
Sapos Gyula, Homer City, Pa.
Sütő János, Windber, Pa.
Szabó János, Farrell, Sharpsville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa.
Szigyártó Lure, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén.
Takács János, Vintondale, Pa.
Varga István, Latrobe, Pa.
Toczky Mihály, Seadp Level, Pa.

OHIO
Érsek József, Adena, Ohio
Bolyki János, Toledo, O.
Péterty Lajos, Columbus, O.
Pásztor János, Tiltonsville és vidéke.
Kovács János, St. Clairsville, O.
Kovács Ferenc, Murray City, O.
Molnár József, Glouster, O.
Rezes János, Corning, O.
Széchy Elek, Hunsburg, Ohio és vidéke.
Rimár András, Warren, O.
Tóttiván Pál, Maynard, O.

ILLINOIS
Árva! András, Zeigler, Ill.
Fűrjes Ágoston, Orient, Ill.
Gáll Lajos, Harrisburg, Ill.
Németh Ferenc, Springfield, Ill.
Ontko István, Edwardsville, Ill.
Ronez Péter, Divernon, Ill.
Soltész Pál, Buckner, Ill.
Tóbiás János, Valier, Ill.

NEW YORK
Mihályi Zoltán, Glensfield, N. Y.

KENTUCKY
Kabai János, Majestic, Ky.
Tárkányi Gábor, Beauty, Ky.
Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY
Paul András, Carteret, N. J.
Ozsupán Mihály, 94 Bulaski Ave, Carteret, N. J.

INDIANA
Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind.
Simon Sándor, Bicknell, Ind.
Tódor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA
Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va.
MICHIGAN
Trimai József, Detroit, Mich.

MEGHIVÓ!

A Verhovay Segély Egylet 57-ik fiókja (Clarksburg, W. Va.) 1935 május hó 4-én, szombat este 7 órától, reggelig tartó nagy táncmulatságot rendez a Filander Hall-ban, Tinplate-en, melyre tisztelettel meghívjuk az összmagyarságot. A tánchoz a zenét Heizo Lajos híres rádiózenekara szolgáltatja.

Ételekről és hűsítő italokról gondoskodás történt. A rendezőség minden lehetőit elkövet a nagyközönség érdekében, hogy mindenki igazán jól mulasson.

A V. S. E. 57-ik fiók nevében,
KISS ANTAL, elnök,
NEMES JÁNOS, pénztárnok,
GREGA JÁNOS, titkár.

EGYLETI KALAUZ

A WILKER-BARRE-I I. MAGYAR
KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET
Alapított 1892 Február 27-én

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 459 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Jánki József, Titkár Bödi István. Pénztárnok Fekete József, címe. 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Beteglátogató Gyüri József. Hármastagubizottság: Jencsik György, Márton István és Györi László.

Minden az egyletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Fekete József, kinek címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
248-İK OSZTÁLYA
MONAVILLE, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján, a Gyöngyösi János Colonial termében, Logan, W. Va.

Elnök: Molnár Károly. Alelnök: Németh István. Titkár-pénztárnok: Vizi János, kinek címe Box 95, Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr: Kish András. Számvizsgálóbizottság: Kur Lajos, Fazekas József és Veszprém Dániel. Beteglátogatók: Loganban Kovács András, Loradon Juhász Péter, McBeth és Dehuen. Vagne András, Monclon Id. Márky Bertalan Ethelen Molnár Károly, Cherry Tree Bottom és Monitoron Kish András, Rossmore és Monaville Id. Luksa Gyula, Holden 1 és 7-en Szabó István, 14 és 20-on Dorogházi István. Zászlótartókat az elnök esetenként nevez ki.

A BRIDGEPORTI SZÖVETSÉG
373-İK OSZTÁLYA
LOGAN, W. VA.

Elnök: Veszprémi Sándor. Ügykezelő pénztárnok: Gyöngyösi János címe Box 1214, Logan, W. Va. Jegyző: Szepesi István. Beteglátogató: Molnár Julianna.

Gyűléseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján a Colonial Hall nagytermében, Logan, W. Va.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC
BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ
EGYLET
Alakult 1894 január hó 11-én
Székhelye: Congo, Ohio

Gyűléseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatt iskolában, Drakes, Ohio.

Diszelnök Bucsó András. Elnök Titka János. Alelnök Rezes János. Pénztárnok Haralyda János. cm shsh jegyző Titka Péter. Kihez minden, az egyletet érdeklő levél küldendő, címe: Route 1., Corning O. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. István. Naplóvezető Varga András. Hármastagubizottsági tagok: Szántó János, Porkoláb Sándor, Titka Péter. Beteglátogató Congon Horváth Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótartók: Titka Sándor, Du

ás Péter. Teremőr Lukács András
egyleti orvos Dr. James Miller. Hírtálatos lap Magyar Bányászlap.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
57-İK OSZTÁLYA
CLARKSBURG, W. VA.
Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 órától kezdve.

Elnök Kiss Artai, Box 36, Dawmont. W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2. Box 14, Clarksburg, W. Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Háromtaguszámvizsgálóbizottság. Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A beteglátogatót az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zászlótartókat az elnök nevezi ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
293-İK OSZTÁLYA
THORPE, W. VA.

Elnök Tótor László. Titkár és pénztárnok ifj. Kujbus Mihály, Box 124 Thorpe, W. Va. Beteglátogató Juhász Lajos. Háromtagubizottság: Imre Mátyás, Kiss András és Szidlóczy József.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján a 11-esi református egyház termében.

LOGANVÖLGYI
MAGYAR TÁRSASKÖR
LOGAN, W. VA.

Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján este 7 órai kezdettel Gyöngyösi János Colonial Hoteltánctermében, Loganban.

Elnök Hajdu József. Titkár László József. Pénztárnok Helen Zsigmondy. Jegyző Barabás Géza. Ellenőrök Nagy Sándorné, Hajdu Józsefné, Petrovics Miklósné. Bálrendező László József.

Kérjük a Logan és környéki magyarságot, hogy lépjenek be taguk minél többen a Társaskörbe. Jelenlékezni lehet gyűlések alkalmával a gyűlésteremben.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET
32-İK FIÓKJA
Székhelye: Gary, W. Va.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Titkár és ifjúsági ügykezelő Magyar József. Pót-titkár Róth György. Beteglátogatók: 6-on Dolgos Mihály, 3-an Dudás Pál, 10 és 11-en Lócs László. Zászlóvivők: Magyarhoz Hegedűs József, Amerikához Csulák András, Gyászhoz Dudás Pál. Kerületi delegátus Popovics Péter. Pótdelegátus Magyar József.

Gyűléseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyűlésteremben.

LOGANVIDÉK MAGYAR HÁZIASSZ

Ha zöldségre, gyümölcsre, tojásra és baromfira van szüksé-
gük, támogassák a
Monaville-i magyar
kereskedőket és ren-
deljenek mindent
TÁRKÁNYIÉKNÁL

TÁRKÁNYI TEST
LOGAN, WEST VIRGINIA